

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2019 • LXXII • ŠTEVILKA

3

SLOVENSKA
FRANČIŠKANSKA
PROVINCA
SVETEGA KRIŽA -
STO LET
IMENA PROVINCE

Provincialovo pismo za Frančiškovo nedeljo 2019	3
---	---

Iz generalne kurije

Prisluhnimo klicu Amazonije	4
Dialog: Božja lastnost in krepost za vsakogar	6
Novice generalnega ministra o okrevanju	9
Mednarodni svet reda manjših bratov v Jeruzalemu	10
Jeruzalemska izjava	11
Celinsko srečanje JPIC – Evropa	14
Sklepno sporočilo vsem bratom – Taizéjska izjava o dialogu	15
Kongres vzgojiteljev severnoslovanskih in južnoslovanskih konferenc v Krakovu (Poljska)	16
Sklepni dokument kontinentalnega kongresa vzgojiteljev severne in južno slovanske konference	17
Glasovi Amazonije: glasovi zemlje, ljudi in ver	19
Zaključek praznovanj ob osemsto letnici romanja miru svetega Frančiška v Sveto deželo	20
Sedmi mednarodni frančiškanski kongres sredi islama	21

Iz provincialata

Zapisnik 3. redne seje provincialnega definitorija	22
Naredi me za glasnika svojega miru	23
Dan z brati neduhovniki	26
Mednarodna znanstvena konferenca o dialogu med kristjani in muslimani, z naslovom "800 let sobivanja"	27
»Nihče ne vliva novega vina v stare mehove, sicer...!«	28

Iz življenja bratov in samostanov

Biserna maša p. Bernardina	30
Šesta legenda Bežigrada	32
Praznovanje 70. obletnice redovništva p. Pashala Gorjupa	33
Biserna maša – p. Filip Rupnik OFM	34
Srebrna maša p. Darka v Melbourneu	36
Bog je veselje, zato je pred svojo hišo postavil sonce	37
Petindvajset let Slovenskega verskega središča v Lemontu	40
Habit dela redovnika	43
V Novem mestu je vedno kaj novega	43
Komisar za Sveto deželo	46

Teološki in pastoralni izzivi

Kaj nas zavezuje k delu za edinost kristjanov?	48
Razmere – kaj se dogaja	49
Ob mašniških jubilejih	52
Vojna napoved	52
Spominjajmo se vrlih mož in njihovih imenitnih del	53

... In naj molijo za rajne.

+ Antonija (Tončka) Košir Babnik	54
----------------------------------	----

Poročila leto 2019 (LXXII) številka 3

Izdala: Slovenska frančiškanska
provinca sv. Križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana

Ureja: p. Tadej Strehovec
Odgovarja: p. Marjan Čuden
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar
br. Janez Papa

Grafična priprava: ZBF
Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

Provincialovo pismo za Frančiškovo nedeljo 2019

Dragi bratje in sestre, milost in mir Boga naj bo z vami vsemi!

Nekateri naši bratje delujejo daleč od doma, zato poseben pozdrav bratom in rojakom v Združenih državah Amerike in v Avstraliji!

Vsakoletno praznovanje godu sv. Frančiška je priložnost, da vam povemo, kdo smo in kako živimo. Frančiškani smo izbrali Kristusov način življenja, hodimo za njim, z njim delimo vse in se mu v ljubečem srečevanju pustimo preoblikovati.

Nismo nadzemeljska bitja, ampak smo najprej ljudje. Nič človeškega nam ni tuje. Poznamo utrujenost, včasih brezvoljnost, strah in razočaranje, a kljub temu ne želimo mirovati in se ne želimo izčrpavati v golem izpolnjevanju črke.

Kot sv. Frančišek črpamo svojo moč iz Boga in navdih iz Sv. Duha, ki ga naš ustanovitelj imenuje pravi voditelj Reda manjših bratov. Kličemo k Svetemu Duhu, ki naj zaveje s svojo močjo kakor mogočen vihar, da se bomo odpravili na pot osebnega spreobrnjenja! Naj razveje vse, kar ni dobrega v nas. Tiste, ki spijo, naj prebudi iz dremeža, naj jih razvname s svojo močjo. Naj pride Sveti Duh in razveje vse naše človeške načrte, odpre vsa zaprta vrata, da bomo stopili v ta svet kot Božje priče in oznanjali novo življenje in veselo sporočilo. Naj pride in nas spomni, da smo apostoli in bratje vsemu stvarstvu. Kličemo k Svetemu Duhu, ker vemo, da ima tudi danes moč vse narediti novo.

Sveti Duh nas pošilja umivat noge. Umivanje nog je še danes model življenja frančiškana. Umivanje nog govori o ljubezni in služenju. To je ljubezen, ki jo današnji svet potrebuje. Z umivanjem nog se spreminja sistem vrednot. Umivanje nog je izkušnja ljubezni in v tej gesti je vsa naša identiteta.

S služenjem želimo zasejati seme Božje ljubezni v ta raj pod Triglavom! Svetega Duha prosimo za gorečnost in za veselje. Želimo biti veseli frančiškani. Veselje je Gospodov dar, ki nas napolnjuje od znotraj. Je kot mazičenje Svetega Duha.

Kakšen je bil utrip reda in province v zadnjem letu, čemu smo posvetili pozornost? Letos se spominjamo osemstoletnice srečanja sv. Frančiška Asiškega in egiptovskega sultana Malika-al-Kamila. Sveti oče pravi, da se

nam ni treba bati razlik med različnimi veroizpovedmi, bati pa bi se morali pomanjkanja čuta za bratstvo med različnimi verami. Papež Frančišek nas vabi, naj po zgledu sv. Frančiška do tistih, ki so drugačnega prepričanja, naredimo prvi korak v služenju in v ljubezni. Spominjanje te obletnice pomeni, da si želimo z drugače verujočimi sožitja na temelju spoštovanja.

Bratje frančiškani smo se v tednu po letošnji veliki noči zbrali na rednem provincialnem kapitlju. Čeprav smo v stiski, ker nas Gospod preizkuša z odsotnostjo novih poklicev, smo se na kapitlju zavestno odločili, da se prvenstveno ne bomo ukvarjali sami s seboj, saj smo bratje v poslanstvu. Raje bomo nastavili sebi in svojemu delu ogledalo. Zavedamo se, da je naše poslanstvo biti evangelijski izziv današnjemu svetu. Zavezujemo se, da bomo še naprej prinašali ljudem našega časa upanje, ki nam ga navdihujeta evangelij in sv. Frančišek.

Letos praznuje Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa stoto obletnico svojega imena. Julija leta 1919 je namreč potekal prvi kapitelj province po koncu prve svetovne vojne. Med sklepi kapitlja je bila tudi odločitev o spremembi imena province in sicer iz Province sv. Križa Kranjske v Provincio sv. Križa Slovenije. Imenujemo se po križu. Križa se ne sramujemo. Zanj smo hvaležni. Po križu je prišlo k nam odrešenje. V imenu naše province nosimo to kar Bog nosi v svojem srcu: odrešenje človeka!

Ob jubileju imena province prosimo dobrega Boga, da bi znali hoditi po poti, ki vodi do ubogih našega časa. Oni so pot Cerkve, oni so pot naše province. Kakor je sveti križ sprejemal utripe Jezusovega srca, tako naj mi sprejemamo utripe src vseh trpečih. Naj Bog posveti naše redovno poslanstvo, da mu bomo služili z mladostjo in svežino naše karizme. Vsemogočni Bog, ob jubileju imena province se ti za vse dobro zahvaljujemo z besedami svetega Frančiška: Tebi hvala, slava, čast in zahvala za ves blagoslov.

Božjega blagoslova, pa želim tudi vam bratje in sestre, ki nas podpirate in ste nam naklonjeni. Naj vas Gospod varuje in naj vas vodi njegova dobrotna luč. Prosim vas, ne pozabite moliti za nas, zlasti vas prosim, da molite za nove duhovne poklice!

Mir in dobro!

p. Marjan Čuden

Prisluhnimo klicu Amazonije

Dragi bratje in sestre, naj vam Gospod nakloni mir!

Potem ko se je sveti Frančišek spreobrn timer k evangeliju, je bila njegova edina želja, da bi po evangeliju živel in pričal zanj v svetu. V poglavjih od XIV. do XVII. Nepotrjenega vodila vidimo, da je navajal odlomke evangelija, v katerih Jezus pošilja svoje učence (glej Mt 10,1-42; Lk 9,1-6; 10,1-20, Mr 6,7-13). Za Frančiška so za življenje po evangeliju ter pričanje in oznanjevanje evangelija vedno potrebni majhnost, uboštvo, ponižnost in pokorščina Cerkev, pri čemer ničesar ne obdrži zase, ampak vse vrača Gospodu (glej VAIANI. C. *History and Theology of the Spiritual Experience of Francis of Assisi*, str. 131). Ko pa so k njemu prišli bratje, ki mu jih je dal sam Bog (prim. FOp 14), je vzpostavil življenje v bratstvu, ki je do danes najlepši izraz frančiškanske karizme.

Pred kratkim je PSR 2018 sprejel idejo kontemplativnega bratstva (prim. Tisti, ki imajo ušesa, naj poslušajo, kaj Duh govori... današnjim manjšim bratom, 92–105) in podal posebne predloge za življenje in uresničevanje našega načina življenja, tam kjer živimo, v odprtosti za mednarodna bratstva (prim. prav tam 140-148).

Ob tem pozivu reda se počutimo izzvani ravno tako kot ob apostolski spodbudi Veselje evangelija papeža Frančiška, v kateri je zapisano, da imajo vsi »pravico sprejeti evangelij«, »kristjani imajo dolžnost oznanjati evangelij in nikogar izključevati« (Veselje evangelija 14) ter ob besedah Jezusovega misijonarskega naročila, ki je temelj evangelizacije: »Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščite jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal« (Veselje evangelija 19).

Spomnimo se, da je sveti Frančišek sam poslal brate »po dva in dva« in jim naročil, naj oznanjajo mir in pokoro (prim. 1Cel 29). To potrjuje misijonarsko razsežnost naše karizme, ki nas poziva, naj gremo k svojim bratom in sestram po vsem svetu, prihajamo k njim na svojstven način, jih učimo s svojim načinom življenja in delovanja v korist sprave, miru, pravičnosti in spoštovanja do stvarstva (prim. GK 1,2). To nam je danes v tej podnebni in migracijski krizi, v katerih živimo, še bolj kot prej v izziv in Cerkev nas vabi, naj ne bomo brezbržni.

Papež Frančišek je pred kratkim preučil dogajanje v Cerkev v mednarodni Amazoniji in sklical sinodo z naslovom *Amazonija, nove poti za Cerkev in za celostno ekologijo*. V pripravljaln timer dokumentu sinode beremo, da je »Amazonija regija z bogato biotsko raznovrstnostjo; je večetimerčna, večkulturna in večverska; Je zrcalo vsega človeštva, ki v obrambo življenja zahteva strukturne in osebne spremembe vseh ljudi, narodov in Cerkev.« Ne smemo pozabiti niti dejstva, da je na območju Panamazonije približno dvaintrideset milijonov prebivalcev (v devetih državah, kjer leži amazonski gozd) in med njimi je približno tri milijone staroselcev, ki pripadajo približno tristo devetdesetim različnim ljudstvom in narodnostim. Ti staroselci so se rodili in odraščali v sozvočju z gozdom in to ravno vesje ohranjali tisoče let. »A življenje v Amazoniji je ogroženo zaradi uničevanja in izkoriščanja okolja ter sistematičnega kršenja temeljnih človekovih pravic amazonskega prebivalstva« (Delovni dokument, 14).

Frančiškani smo poklicani, da zelo pozorno spremljamo to sinodo, ki od nas zahteva, da prisluhnemo klicu, ki prihaja iz Amazonije (glej Delovni dokument, 45–46). Tu želimo omeniti podatke, ki smo jih vzeli iz pripravljaln timer dokumenta sinode: »Amazonsko porečje obsega enega največjih rezervatov biotske raznovrstnosti na našem planetu (30 do 50 % svetovnega rastlinstva in živalstva) in sladke vode (20 % svetovne sladke vode). Predstavlja več kot tretjino svetovnih pragozdov in – čeprav so oceani največji ponori ogljika – je prispevek Amazonije pri srkanju ogljika zelo pomemben. Obsega več kot sedem milijonov in pol kvadratnih kilometrov, ta veliki biom pa si deli devet držav (Brazilija, Bolivija, Kolumbija, Ekvador, Gvajana, Peru, Surinam, Venezuela, vključno s Francosko Gvajano kot čezmorskim ozemljem).« Skupaj z vso Cerkvijo smo poklicani, da stopimo v proces osebne in skupne ekološke spreobrn timer, h kateri je pozval papež Frančišek v okrožnici Hvaljen, moj Gospod (216-221), da »bosta moč in luč prejete milosti učinkovali tudi na druga ustvarjena bitja ter na svet, ki jih obdaja, da se bo utrjevalo tisto vzvišeno bratstvo z vsem stvarstvom, ki ga je tako sijajno živel sv. Frančišek Asiški« (Hvaljen, moj Gospod 221).

Ekleziološka razsežnost misijonarske evangelizacije, ki je lastna naši identiteti vernikov v vstalega Jezusa Kristusa in svetega Frančiška Asiškega, od nas zahteva, da razširimo svoj pogled na udeležbo laikov v vseh pogledih življenja Cerkve. Kot nas opominja papež Frančišek, laiki niso le pomočniki tistih, ki veljajo za 'prve' oziroma 'privilegirane' oznanjevalce. Vsi verniki imajo enake odgovornosti pri življenju in oznanjevanju evangelija. Zato je treba korenito razmisliti o tem, kako bomo reorganizirali vse vidike evangelizacije in kako bomo vključevali informacijo in formacijo v korist duhovnosti celostne ekologije. Evangelizacija ter zavzemanje za ljudi in okolje sta dve strani istega kovanca: »ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega«. Pri tem moramo združiti svoja prizadevanja s prizadevanji na območju Amazonije in z vsemi ljudmi, ki živijo v podobnih razmerah, in tako udejanjiti sporočilo svetega Frančiška Asiškega v svojem življenju, življenju Cerkve in v današnjem svetu.

Sveti Frančišek je živel celostno ekologijo, čeprav se ta terminologija v srednjem veku še ni uporabljala. Papež Frančišek govori o celostni ekologiji, ki vključuje človeške in družbene razsežnosti: »okoljska, gospodarska in družbena ekologija« (Hvaljen, moj Gospod 138–142), »kulturna ekologija« (Hvaljen, moj Gospod 143–146) in »ekologija vsakdanjega življenja« (Hvaljen, moj Gospod 147–155). Nato celostno ekologijo navezuje na »skupno dobro« (Hvaljen, moj Gospod 156–158), ki zahteva odgovorno etiko v spoštovanju osnovnih in neodtujljivih pravic vseh ljudi s klicem k »solidarnosti in prednostni odločitvi za najrevnejše« (Hvaljen, moj Gospod 158–162). Ker je sveti Frančišek živel tako, da je postal brat gobavcem, revnim, živalim, moškim in ženskam svojega časa, je lahko v bratstvu in v svetu živel celostno.

Klic amazonskih ljudstev neposredno vpliva na dejanja, povezana z ekologijo. Ne smemo pa pozabiti, da je »za spodbujanje celostne ekologije v vsakdanjem življenju Amazonije treba razumeti tudi medgeneracijsko komunikacijo in pravičnosti, ki vključujeta prenos izkušenj prednikov, kozmologij, duhovnosti in teologije staroselcev v skrbi za naš skupni dom« (Delovni dokument, 50). Odgovornost za naš »skupni dom« mora temeljiti na ljubezni do prihodnjih generacij in bi morala biti povezana »z drugačnim gledanjem, drugačno miselnostjo, politiko, vzgojo« (Hvaljen, moj Gospod 111).

Tisti, ki živimo daleč od Amazonije, slišimo izjemno pomemben klic, sodeč po tem, kaj prihaja s tega območja. Iskanje in pridobivanje zlata iz rek in drugih krajev povzroča nenehno uničevanje in onesnaževanje okolja. Ne smemo pozabiti, da je ta plemenita kovina tudi vzrok za nasilje, suženjstvo, tihoapljenje, goljufije in tatvine na ozemljih domorodcev. Enako velja za les, ki ga nezakonito vozijo iz gozda in ki po nepoštenih poteh pride na »legaliziran« mednarodni trg. V tišini se dogaja tudi 'biopirastvo', kraja različnih proizvodov in rastlinskih in živalskih vrst iz narave ter tisočletnega znanja amazonskih ljudstev. V obliki potrošnih dobrin se izvažajo tudi številni drugi

proizvodi, katerih proizvodnja zahteva popolno izkoriščenje gozda (glej Pripravljalni dokument).

Vemo, da je Katoliška cerkev v nekaterih delih Amazonije prisotna že od prihoda evropskih osvajalcev. Cerkev ima v Amazoniji še vedno preroški glas. Posebno zahvalo želimo poslati bratom našega reda, ki trenutno živijo in delajo v amazonski regiji Bolivije, Brazilije, Kolumbije, Ekvadorja, Peruja in Venezuele. Hkrati prosimo vse brate reda, naj prisluhnejo klicu Amazonije, ter varujejo življenje, dostojanstvo in pravice amazonskih ljudstev. Prosimo jih tudi, naj bodo predstavniki vse bolj prisotne Cerkve in skupaj z amazonskim misijonarskim obrazom, tudi preroška cerkev, ki se spopada z današnjimi izzivi (glej Delovni dokument, III. del). Za več informacij glejte: www.sinodoamazonico.va

***Želim vam lepo praznovanje
godu svetega Frančiška!***

Mir in vse dobro!

***Rim, 29. september 2019
Praznik nadangelov,
svetih Mihaela, Gabrijela in Rafaela***

***Br. Michael Anthony Perry, služabnik
(generalni minister)***

Br. Julio César Bunader, ofm (generalni vikar)

Br. Jürgen Neitzert, ofm (generalni definitor)

Br. Caoimhín Ó Laoide, ofm (generalni definitor)

Br. Ignacio Ceja Jiménez, ofm (generalni definitor)

Br. Nicodème Kibuzehose, ofm (generalni definitor)

Br. Lino Gregorio Redoblado, ofm (generalni definitor)

Br. Ivan Sesar, ofm (generalni definitor)

Br. Valmir Ramos, ofm (generalni definitor)

Br. Antonio Scabio, ofm (generalni definitor)

Br. Giovanni Rinaldi, ofm (generalni tajnik)

Prot. 109277

Dialog: Božja lastnost in krepost za vsakogar

Drage sestre, naj vam Gospod nakloni mir!

Leta minevajo in letošnje praznovanje godu svetete Klare Asiške, naše sestre in matere, s seboj prinaša priložnost za nadaljevanje dialoga, ki ga lahko poglobimo in razširimo. Želim, da bi bilo to pismo izraz bratskega dialoga, ki se ga dejavno udeležujete. Vesel bom vsakršnega razmišljanja, predloga ali pobude, ki mi jih boste zaupale. Zame in za vas, drage sestre, bo to dragoceno, ker bomo lahko z njihovo pomočjo v središče pozornosti postavili bistvo Božjega klica znotraj Cerkve.

Ker se letos frančiškanski red spominja srečanja svetega Frančiška in al Malika al Kamila, bi vam rad spregovoril nekaj besed o dialogu. Po vsem svetu se rojevajo pobude, ki spodbujajo dialog med tistimi, ki verujejo v Boga – še zlasti z muslimani. Božje kraljestvo je vidno povsod, kjer ustvarimo gostoljuben prostor za ljudi, ki so drugačni od nas.

Ve ste dialog

Dialog je povezan s tem, kar Bog je, kajti Bog je občestvo. Pri izpovedovanju vere izrekamo: »*verujem v Boga Očeta*«. Bog je Oče, ki je rodil Sina, zato sta v odnosu, ki je absoluten in popoln in je sam na sebi Oseba – *verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja*.

Na začetku tega leta sem naslovil pismo na frančiškansko družino in naše muslimanske brate in sestre, v katerem sem pisal o Božjih hvalnicah, ki jih je Frančišek sestavil v La Verni, potem ko je prejel stigme. Še zlasti sem razmišljal o dveh vzklikih: »Ti si ponižnost« in »Ti si potrpežljivost« – zdaj pa bi dodal še tretjega »Ti si dialog«. Da, kajti od začetka večnosti tri Božje Osebe predstavljajo življenje, ki se nenehno posreduje iz Sebe na Drugega, življenje, ki ustvarja in sprejema življenje. *Ljubezen* je ime za bivanje, ki je rodovitno in poraja rodovitnost, ker tisti, ki ljubijo, iščejo bližnjega in se razdajajo, da bi bližnji lahko živel v polnosti.

Bog nas je s tem, ko nas je v hvalo svojega veličastva (prim. Ef 1,3-14), izbral za posinovljene otroke, vključil v svojo skrivnost ljubezni, življenja in občestva. Kakšna milost! Kot je od začetka Sin zrl Očeta, tako Oče po Sinu nagovarja celotno stvarstvo (prim. Jn 1,1-3) z Besedo: »zakaj on je ukazal, in bili so ustvarjeni« (Ps 148,5). V dialogu med Bogom in človeštvom pobuda vedno prihaja od Boga. Božja Beseda nam prihaja naproti (prim. Jer 15,16).

Zaradi podobe, po kateri so bili ustvarjeni, in sličnosti, po kateri so poklicani v sodelovanje z Bogom (prim. FOpom V, 1), tudi ljudje – ustvarjeni moški in ženske – zrejo drug drugega; Bližnji, ki je Stvarnik, in bližnji, ki je ženska in moški (prim. 1 Mz 1,27). Zgodba iz drugega poglavja Mojzesove knjige dobro izraža to resnico – človek smisel svojega obstoja prepozna šele, ko komunicira z drugim, ki mu je podoben, ki stoji pred njim in ki je človeška oseba v polnosti Božje podobe. Zato moški in ženska nista osamljeni monadi, nista zaprta vase, ampak sta osebi v dialogu.

Beseda postane meso

Dobro vemo – kdo od nas se ni še spopadal z grehom in kdo ga ne doživlja? – da je greh prav tu. Greh prekinja tok življenjske komunikacije in zapira človeka v lažni in zadušljivi svet. Ko svetopisemski pisatelj pripoveduje o tem, kako sta se Adam in Eva odzvala, potem ko sta bila neposlušna, zelo jasno pove: nič več ni plodnega dialoga, le medsebojno obtoževanje smrtnikov. Ob občestvu med ljudmi, ki je podoba občestva med Božjimi Osebam, zdaj obstaja tudi možnost, da so si sovražniki!

V polnosti časa je sama Božja Beseda postala meso v tem ranjenem in razdeljenem svetu (prim. Jn 1,14) in ostaja v njem kot ljubezen, ki se nikoli ne neha podarjati v zakramentu svojega telesa. S to Besedo se hranimo, da bi se znova naučili govoriti Božji jezik, ki je občestvo.

Današnji človek je prebivalec sveta, ki doživlja tragičnost konfliktov in osamljenosti, velikega številca stikov, obenem pa zna več komunicirati. Bi res

Sveta Klara, portret pripisujejo Parmigianinovi šoli, Samostan svete Neže, Firenze.

lahko rekli, da poznamo osnove, ki bi nam omogočila ustvarjanje pristnega dialoga?

Današnji čas je tako zelo ugoden za to, da okrepi-
mo svojo »dialoško« poklicanost, tako kot je zapisal
pisatelj Prvega Janezovega pisma: »Kar je bilo od za-
četka, kar smo slišali, kar smo na svoje oči videli, kar
smo opazovali in so otipale naše roke, to vam ozna-
njamo: Besedo življenja. In življenje se je razodelo in
videli smo ga. Pričujemo in oznanjamo vam večno
življenje, tisto, ki je bilo pri Očetu in se nam je raz-
odelo. Kar smo torej videli in slišali, oznanjamo tudi
vam, da bi bili tudi vi v občestvu z nami – in mi smo
v občestvu z Očetom in njegovim Sinom Jezusom
Kristusom« (1 Jn 1,1-3).

Nekaj besed bi rad posvetil določenim mislim iz
tega besedila.

Občestvo z Besedo življenja

Prvi korak k dialogu je, da ga sprejemem kot dar,
kajti bližnjemu ne prinesem le sebe, ampak tudi tisto,
kar sem prejel (prim. 1 Kor 11,23). Kar sem prejel, sem
iz tistega pogleda, ki mi je razkril pogled na resnič-
no življenje, na besedo, ki me je usmerjala na poti
(prim. Ps 118,105). Frančišek je pridobil Klaro za iste-
ga Gospoda, za katerega se je najprej ogrel sam. Klara
poziva svoje sestre, naj ljubijo »v Kristusovi ljubezni«,
po kateri se tudi one prepoznajo kot ljubljene.

Zato je treba to lastnost in sposobnost dialoga is-
kati v resnici našega odnosa z Gospodom. V Klarinih
spisih najdemo naslednji osupljiv prizor: »Na koncu
tega ogledala pa se zazri v neizrekljivo ljubezen, s kate-
ro je hotel trpeti na mučilu križa in na njem umreti naj-
sramotnejše smrti. Zato je to ogledalo, nameščeno na

lesu križa, mimoidoče opominjalo na tisto, kar je treba tukaj premišljevali: 'O vi vsi, ki greste po poti mimo, pomislite in glejte, ali je katera bolečina kakor moja bolečina'. Odgovorimo naj Njemu, ki vabi in kliče z enim samim glasom, z enim samim duhom: Spominjal se te bom nenehno in moja duša bo medlela v meni» (4 KIPNP 23-26).

Ko dialog zasnujemo na skali živega odnosa z Gospodom Jezusom in razmišljamo o njegovem popolnem podarjanju, se lahko upiramo nerazumevanju, razočaranju in celo občutku, da »ni vredno« – kajti z odprtostjo za dialog si lahko nadenemo velik križ.

Prevzelo me je dejstvo, da je Klara med osebnim dopisovanjem z Nežo na vabilo križa odgovorila v množini »odgovorimo naj« in pozvala, naj to stori »z enim samim glasom, z enim samim duhom«. V tem vidim izraz skupnostnega-občestvenega značaja vašega življenja ubogih sestra – velikonočno dinamično vsakdanjega življenja, v katerem raznolikost postane harmonija, raznolika čustva, volja in dejavnosti pa lahko postanejo ubrana.

Ko je vaš pogled usmerjen na križ in razmišljate o ljubezni, ki prihaja k vsaki od vas, vaše duhovno uho postaja bolj pozorno na zvok njegovega glasu, ki vas kliče – odkrijete, da ste kot skupnost poklicane, da rastete v sočutju. To je eden od sadov Duha, to je zrel izraz dialoga tako z Gospodom kot med vami samimi, ki mu je treba zvesto slediti v vsakršni skušnjavi in onkraj nje, onkraj vzgiba, da bi se zaprle pred bližnjim ali bile do njega vsiljive. V dialogu se srečamo iz oči v oči.

»To oznanjamo tudi vam, da bomo vsi bratje in sestre.«

Tisti, ki stopajo v dialog, iščejo bližnjega, da bi skupaj sodelovali v lepoti in bogastvu življenja in zmanjšali razdaljo med njimi in obhajali vedno nova srečanja. Ko stopamo v dialog, ne ostajamo enaki. Luč p osveti v skrivne kotičke, kamor do tedaj še ni posvetila svetloba, za katere se nismo še nikoli zmenili. Tisti, ki stopajo v dialog, še preden spoznajo bližnjega, zrastejo v samospoznanju, sprejmejo svojo edinstvenost in jo nato brez pričakovanj podarjajo. Nič ne bi moglo biti bolj v nasprotju z dialogom, kot sta duh prevlade ali maščevanja. Nič pa mu ne bi moglo biti bolj naklonjeno kot majhnost, ki ne ogroža, iskrenost, ki ne zavaja, prosojnost, ki ne dopušča nikakršnega dvoma, dvoumnosti ali zvijače. V dialogu ni izkoriščanja bližnjega.

Klara in sestre v svojem vsakdanjem življenju krmarijo po mrtvih točkah nesoglasij in razdeljenosti, zavisti in godrnjanja; z odpuščanjem, spravo in priprošnjo pa se odpirajo za sprejemanje in občestvo (prim. KIVod X, 6; IX, 7-11).

Pisma Neži Praški pričajo o tem, da je bila Klara pripravljena stopiti v dialog z bližnjim in o njenem prepričanju, da lahko sestre v medsebojnem dialogu bolje razumejo, kaj ugaja Bogu in se tega oklenejo. Klara posluša Nežina vprašanja in nanje odgovarja (prim. 3 KIPNP 29-41). Sestro, ki živi daleč stran, vabi k iskanju dialoga s tistimi, ki ji bodo znali razsvetliti resnico poklica, ki ga je prejela (prim. 2 KIPNP 15-18), da bi varneje hodila po poti Gospodovih zapovedi (prim. 2 KIPNP 15).

Klara je prav tako znala prenesti svoje »uresničevanje« občestva Trojice v jezik dejanj, ki izražajo dialog: sestre, ki so jo obhajale skušnjave, da bi se zadušila, je dala jajce, poljubila je nogo, ki jo je brnila v obraz, v nočnem mrazu je pokrivala speče sestre in na njihova razbolela telesa zarisovala znamenje križa. Pot dialoga vodi v sprejemanje bližnjega.

Dialog in naša zgodovina

Začetke naše frančiškanske družine in njene karizme sta zaznamovala dva nepozabna dialoga, tisti, ki se je nekega večera v Spoletu odvil med Gospodom in Frančiškom (prim. 1 Cel 6) in se nato nadaljeval v jami blizu Assisija (prim. 1 Cel 6), in dialog v cerkvi Svetega Damjana med Frančiškom in Križanim (prim. 2 Cel 10). Tudi mnogi dialogi med Frančiškom in mlado Klaro (Legenda o sv. Klari 3) so v tej zgodbi brez dvoma odločilni.

In kako bi lahko pozabili na to, da smo se vsi »prerodili« v Porcijunkuli, pri Sveti Mariji Angelski? Na praznik odpustka znova poslušamo dialog med Marijo in angelom, dialog, ki mu sledi čas, ko se nam je Gospod »podaril, da bi nas rešil« (Zbirka asiških spisov, 14).

Vse to nagovarja mene in brate k temu, da obnovimo svojo željo in zavezo, da svoja življenja spremenimo v *kraje* srečanja z Božjo Besedo in tudi z besedami, ki jih izgovarjajo ljudje.

Molim, da bi v Gospodovem imenu ostale ženske dialoga.

**Rim, 25. julij 2019
Praznik sv. Jakoba**

**br. Michael Anthony Perry, OFM
generalni minister in služabnik**

Novice generalnega ministra o okrevanju

*Dragi redovni bratje,
naj vam Gospod nakloni mir!*

Zvami želim deliti novice o svojem napredku na dolgi poti okrevanja. Najprej pa se želim iskreno zahvaliti za vaše molitve, e-poštna sporočila, voščila in številne druge izraze, s katerimi ste mi pokazali svojo skrb in podporo po zelo hudi kolesarski nesreči. Vaša podpora mi je dala veliko poguma in moči. V prihodnjih mesecih bom še naprej računal nanjo in na vaše molitve. Fizioterapijo imam trikrat na teden po tri ure. Medtem nikakor ne smem stopiti na levo nogo, ko čakam, da se mi zaceli acetabula, del medenice, v katerem leži sklep stegnenice. Prav ta del medenice sem si zdrobil na enaintrideset delov. Če se bo ta kost pravilno zacelila, lahko v najboljšem primeru računam, da se bom postopoma vrnil v normalno življenje, vendar bom moral v prihodnjih osmih do desetih mesecih zmanjšati nekatere dejavnosti. Če se mi ta kost ne bo pravilno zacelila, je zelo verjetno, da bom v bližnji prihodnosti potreboval nadaljnji operativni poseg, s katerim mi bodo zamenjali kolk. Z ortopedskim kirurgom se bom ponovno srečal 15. oktobra in upam, da bo tedaj kaj vedel o tem, kako se mi kost celi.

Trenutno ne vem ničesar več, kar bi vam lahko sporočil. Rad bi le ponovno izrazil hvaležnost vsakemu od vas, bratom bratstva svetega Petra v Čikagu in svoji domači provinci Presvetega Srca Jezusovega, ker me podpirate na tej poti. Hvala tudi mojim redovnim bratom minoritom, kapucinskim in bratom tretjega reda, klarisam, konceptualistom, svetnim

frančiškanskim bratom in sestram in neštetim drugim, ki molijo zame. Naj Bog blagoslovi vsakega izmed vas. Poseben pozdrav tudi mojim bratom bratstva *Santa Maria Mediatrice* (bratstvo kurije) v Rimu.

Naj Bog vsakemu od nas nakloni milost, da bomo lahko živeli svoj klic ter hvaležno in veselo sledili evangeliju.

Čikago, 16. september 2019

*Bratski pozdrav,
Br. Michael A. Perry, OFM
Generalni minister in služabnik*

P.s.

Naš provincial p. Marjan Čuden je 23. 9. 2019 skupaj z nadškofom Zoretom obiskal generalnega ministra med nedavnim obiskom v Lemontu (ZDA) in mu izročila molitve in zaželela čimprejšnje okrevanje.

Mednarodni svet reda manjših bratov v Jeruzalemu

Kustodija Svete dežele je od 3. do 10. junija 2019 gostila srečanje Mednarodnega sveta za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva (JPIC) Reda manjših bratov, na katerem so izdelali dveletni načrt.

Urad JPIC se je vedno ukvarjal z vsem, kar zadeva pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva, ki so temeljne vrednote frančiškanske duhovnosti. Te vrednote najdemo tudi v boju proti podnebnim spremembam, v varovanju človekovih pravic in posebni pozornosti težavam in dejanskim kršitvam, ki se pojavljajo v sto devetnajstih državah, kjer je red prisoten in deluje. »Na tem srečanju,« je dejal br. Jaime Campos, direktor Generalnega urada za JPIC, »lahko ocenimo opravljeno delo in z našimi razpravami načrtujemo prihodnje delo pri čemer je v središču naše pozornosti okrožnica Hvaljen, moj Gospod.

Srečanje se je začelo z obhajanjem evharistije, ki jo je vodil kustos Svete dežele, br. Francesco Patton sledile pa so predstavitve različnih konferenc manjših bratov. Frančiškanski bratje iz Avstralije, Čila, Kolumbije, Koreje, Filipinov, Francije, Italije, Mehike, Poljske, Združenega kraljestva, Slovenije in ZDA govorili o vprašanjih v različnih krajih, ki so jih predstavljali.

Osrednji je bil prispevek treh organizacij, ki sodelujejo in sodelujejo v tesnih stikih s pisarno JPIC: Svetovno katoliško podnebno gibanje (GCCM), Združenjem *Pax Christi* in *Franciscans International*.

Argentinec Tomás Insua, predstavnik izvršnega direktorja GCCM, je spregovoril o cilju gibanja: pomagati Cerкви pri uresničevanju okrožnice Hvaljen, moj Gospod. Okrožnico je treba spraviti v življenje in uresničevati »ekološko spreobrnitev«, ki preoblikuje

odnos do stvarstva in življenjski slog. Namen je pomagati Cerкви k večji trajnosti in vključenosti v javno razpravo o podnebni krizi, da bi lahko zaščitila naš skupni dom: »sestro mater Zemljo«. Tomás Insua je na srečanju povedal tudi: »Zame je zelo pomembno, da sem lahko tukaj: odraščal sem pri frančiškanih in zame je nekaj velikega, da jim lahko govorim o okrožnici Hvaljen, moj Gospod. Poleg tega vidim priložnost, da lahko molimo sredi istega stvarstva, ki je oči upiralo tudi v Jezusa, ko je molil, kot velik dar.«

Br. Markus Heinze ofm, izvršni direktor, je na srečanju zastopal organizacijo *Franciscans International* (FI). Ta nevladna organizacija, ki celotno frančiškansko družino zastopa pri Združenih narodih s pisarnama v Ženevi in New Yorku, letos praznuje trideseto obletnico ustanovitve. FI se posveča varovanju človekovih pravic. FI skupaj s frančiškani s tem, ko neposredno posluša ljudi, vpletene v različne države, kjer so kršene človekove pravice, prevzema ta vprašanja in jih predstavi različnim agencijam ZN. »Obveščamo o tem, kaj se dogaja v svetu in česar se običajno ne pokaže, in skušamo ozaveščati in sčasoma lobirati pri Združenih narodih.« Br. Markus je povedal: »Tukajšnje srečanje je zelo pomembno in zanimivo zlasti iz dveh razlogov: po eni strani se spominjamo praznovanja osemstoletnice srečanja svetega Frančiška in sultana, po drugi pa je ključna vloga, ki jo je odigrala Sveta dežela na območju, kjer so konflikti vsakdanji pojav.«

Srečanje se je zaključilo s pripravo zaključnega dokumenta in slovesnim praznovanjem binkošti. »Zelo pomembno je, da smo tukaj v Jeruzalemu,« je dejal br. Campos »v zadnjih nekaj letih se je Kustodija Svete dežele zavzemala za ta urad z ustanovitvijo komisije, ki intenzivno deluje. Poleg tega je poslanstvo frančiškanov v Sveti deželi velik izziv, ki vpliva tudi na našo duhovnost.«

Poročilo prevedel p. Tadej Strehovec, ki se je kot koordinator Pravičnost in mir v okviru Južnoslovanske konference udeležil omenjenega srečanja.

Jeruzalemska izjava

Srečanje članov Mednarodnega sveta za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva reda se je odvijalo v Jeruzalemu od 3. do 9. junija 2019, kjer so ocenili delo preteklih treh let in načrtali splošne usmeritve prizadevanj JPIC za naslednje triletnje. Bistveno vlogo pri tem so izpolnili koordinatorski konferenci JPIC in tlakovali pot k učinkovitemu izvajanju odločitev letošnjega srečanja.

Ob spodbudah plenarnega sveta reda iz leta 2018: »želimo sanjati in hkrati biti preroki upanja, sposobni oznanjati evangelij in graditi Božje kraljestvo, tako da obsojamo konkretne nepravilne in nasilne situacije v današnjem svetu in se proti njim borimo. Takšna naravnost bo v nas kot posvečenih oseba obrodila veliko sadov« (prim. PSR/18, 177).

Hvaljen, moj Gospod: celostno ekološko spreobrnjenje

Po navdihu papeške okrožnice Hvaljen, moj Gospod, smo trdno prepričani, da »sta trezen življenjski slog in občutljivost za ekološko in družbeno solidarnost izraz frančiškanske karizme in da je naša zavezanost ekologiji sestavni del naše poklicnosti. Vsako bratstvo mora v svojem projektu življenja in poslanstva sestaviti ekološki program, ki spodbuja konkretne sloge in življenjske odločitve, ki izkazujejo spoštovanje do stvarstva in skrb zanj« (prim. PSR/18, 114-116).

Ob izzivu, ki sta ga pred nas postavila dokument PSR 2018 in okrožnica Hvaljen, moj Gospod, predlagamo naslednje:

- Obnoviti naše preroške navzočnosti v današnjem svetu s korenitim procesom ekološkega spreobrnjenja na individualni in skupnostni ravni.
- Sprejeti metodologije dejavnega nenasilja in pravičnega miru.
- Celoviteje sodelovati znotraj in zunaj Cerkve.
- Sodelovati s Pax Christi International v njeni pobudi »katoliško nenasilje«.
- Uresničevati okrožnico Hvaljen, moj Gospod in jo vključevati v bogoslužje.
- Spodbujati poznavanja okrožnice s pomočjo duhovnih vaj in študijskih krožkov.
- Obeleževati spomin na okoljske mučence.

- Zbiranje, ustvarjanje in razdeljevanje pomembnih virov (homiletičnih, katehetskih, praktičnih).
- Ustvarjalna uporaba multimedije in družabnih omrežij za spodbujanje okrožnice Hvaljen, moj Gospod.

Podnebna kriza

Člani ICJPIC smo močno zaskrbljeni zaradi ekoloških katastrof, ki smo jim priča po vsem svetu, in njihovih uničujočih posledic na uboge in ranljive. Zavedamo se, da zgrešena človeška dejanja uničujejo ključni podnebni sistem našega skupnega doma. Človeštvo nima več veliko časa za to, da spremeni svojo pot, če se želi izogniti katastrofalnim posledicam za življenje na Zemlji. V tej bivanjski krizi je treba slišati glasove mladih, ki zahtevajo podnebno pravičnost. Zato smo se odločili za:

- spodbujanje in praznovanje časa stvarstva v bogoslužju in z dejanji solidarnosti,
- sodelovanje s Svetovnim katoliškim gibanjem za podnebje,
- vključevanje v gibanje (*Divestment movement*), ki si prizadeva za opustitev industrije na fosilna goriva in vlaganje v čisto, obnovljivo energijo,
- sodelovanje v globalnih in lokalnih prizadevanjih za mobilizacijo ljudi v korist podnebne pravičnosti,
- ozaveščanje in globlje razumevanje problemov, o katerih je govora v okrožnici Hvaljen, moj Gospod,
- zbiranje in deljenje zgodb o najboljših praksah, povezanih z ekološkim spreobrnjenjem,
- spodbujanje celostnih alternativ kulturi čezmerne potrošnje,
- partnerstvo s civilno družbo, vladnimi organi in socialnimi podjetniki v zavzemanju za podnebno pravičnost,
- sajenje dreves.

Družbeno-okoljska kriza

Zavedamo se tudi številnih primerov opustošenja, ki so jih okolju in ubogim povzročile različne dejavnosti, ki vključujejo črpanje, kot so rudarstvo, hidravlično drobljenje in monokultura. »Tehnike rudarjenja, razsejvanje ljudi in njihova nemoč, zastrupitev zemlje in vode, korupcija in nadutost številnih rudarskih skupin ter nepravilno razdeljevanje bogastva, pridobljenega z rudarjenjem, nas pogosto spodbudijo, da podvomimo o njihovi resnični vrednosti« (Veronska izjava). Verjamemo, da smo kot frančiškani poklicani k solidarnosti s prizadetimi skupnostmi v Amazoniji in drugje po svetu, kjer trpijo za posledicami industrije, ki črpa naravne vire. Prizadevamo si, da bi spodbudili »drugačno ekonomijo: ekonomsko vključujočo in ne izključujočo,

humano in ne dehumanizirajočo, ki skrbi za okolje in ga ne zaničuje.« (Povabilo papeža Frančiška na dogodek, »Gospodarstvo Frančiška«, 2019). Prizadevali si bomo nasprotovati, zmanjševati in popravljati družbeno, okoljsko in gospodarsko škodo, storjeno našemu skupnemu domu. Zato se zavezujemo, da:

- Nasprotujte se kulturi neodgovorne potrošnje.
- Pokažite solidarnost in zagovarjajte podporo žrtvam ekstraktivizma.
- Pridružite se kampanji „Pravica do ne govori“.
- Sprejmite strategije za bojkot izdelkov.
- Najpomembnejše je od korporacij, ki se ukvarjajo s pravicami do okolja / človeka zlorabe in ponovno vlaganje v trajnostne projekte.
- Sodelujte z mednarodnim in tematskim socialnim forumom Franciscans na ekstraktivizmu.
- Spodbujajte subjekte odredbe, naj sodelujejo z nevladnimi organizacijami pri tem vprašanju.
- Sodelujte s poslovnimi šolami in predlagajte nadomestne ekonomske modele, ki bi podpirali družbeno odgovornost podjetij, ekološko preobrazbo in podnebno pravičnost.

Migracijska kriza

Migracijo vidimo kot svetovni pojav, ki ga povzročajo številni dejavniki, med njimi: nasilje, družbeno neenakost, politične, gospodarske in podnebne krize. Njeni odmevni in vse večji svet po vsem svetu nas izziva, sinova svetega Frančiška, da se odzovemo. »Frančiškanska vizija življenja, ukoreninjena v svetopi-semskih razodetjih, nam kaže, da imamo samo enega Očeta in da smo vsi bratje in sestre; da smo vsi povezani z nevidnimi vezmi, skupaj tvorimo nekakšno univerzalno družino z vsemi bitji v vesolju. Zato ne moremo ostati ravnodušni do resne krize človeškega gibanja in ne moremo biti ravnodušni do položaja bratov in sester migrantov« (prim. PSR/18, 122-123). Zato se zavezujemo, da bomo:

- pomagali ustvariti kulturo gostoljubja in skupnega človeštva s sprejemanjem, sprejemanje in skrb za migrante kot naša brata in sestre,
- odprli domove za dobrodošlico, poslušanje in dialog z migranti,
- praznovali svetovne dneve beguncev in migrantov ter molitvijo proti človeku Trgovanje z ljudmi,
- delovali kot prostovoljci v obstoječih migrantskih centrih,
- spodbujali izkušnje na terenu v migrantskih centrih za bratov na začetku in v teku tvorba,
- organizirali potopna taborišča za mladino in bratov,
- spodbujali kampanje za premagovanje predsodkov do migrantov,
- vključevali se v frančiškansko mrežo o migracijah v Ameriki,
- razširjali pravna orodja za migrante.

Bili smo priča in potrdili velik prispevek, ki ga dajo naši bratje iz Skrbnice Svete dežele. Sejejo mir in ščiti-jo človekove pravice kljub nenehnemu nasilju in konfliktom v svoji regiji. Spoznali smo tudi, da moramo kot frančiškani „delati“ biti instrumenti miru in sprave, ki so še naprej prisotni v vojnih in nasilnih krajih in ne zapuščajo trpečih« (prim. PSR/18, 168). Z globoko zaskrbljenostjo zaradi politične krize in neverjetnih kršitev človekovih pravic ki se pojavljajo pri nekaterih državah, izražamo solidarnost z zatiranimi, najmanj, izgubljenimi in zadnjimi.

Mednarodni svet za JPIC je prebral in razbral zna-ke časa. Kot frančiškani bi se morali na krik ubogih in jok zemlje odzvati s celostno ekološko spreobrnitvijo na radikalen način. Vključuje duhovne, socialne, ekonomske in politične razsežnosti. Kot kontemplativno bratstvo v misiji se poskušamo posvetiti dejanjem s kontemplacijo in molitvijo, solidarnostjo z revnimi in Zemljo. Mi prosimo vse bratov v frančiškanskem redu, naj poglobijo naš poklic in se odzovejo temu po-zivu k spreobrnjenju v 21. stoletju.

Francesco Zecca, OFM
Koordinator COMPI

Ngoc Tiem Tran, OFM
Koordinator COTAF

Mattia Olszewski, OFM
Koordinator NORD SLAVIC

Tadej Strehovec OFM
Koordinator SUD SLAVIC

José Eriberto Parra Torres, OFM
Koordinator BOLIVARIANA

Joseph McKay, OFM
Koordinator SAOOC

Samuel Lopez, OFM
Koordinator N.S. GUADALUPE

Luis Méndez, OFM
Koordinator BRASILIANA

Máximo Cavieres, OFM
Koordinator CONO SUR

Angelito Andig Cortéz, OFM
Koordinator EAC, Animacijski odbor

Russell Testa
Koordinator ESC

Giorgio Vigna, OFM
Koordinator Svete dežele

Fausto Yudego, OFM
Koordinator CONFRES

Jacek Orzechowski, OFM
Animacijski odbor

Rufino Lim, OFM
Pisarna JPIC – Rim

Jaime Campos, OFM
Pisarna JPIC – Rim

Celinsko srečanje JPIC – Evropa

»Živeti frančiškanski humanizem v današnjem evropskem okviru: pojdite in popravite mojo hišo« je bila tema sedmega celinskega srečanja evropskih animatorjev JPIC, ki je potekalo na Malti od 2. do 5. septembra 2019.

V Porciunkuli, hiši duhovnih vaj na Malti, se je srečalo petindvajset bratov, ki na evropski celini delujejo na področju pravičnosti, miru in ohranjanja stvarstva (JPIC). Srečanje se je začelo z obhajanjem evharistije, ki ga je vodil br. Richard Stanley Grech, OFM, provincialni minister Province svetega Pavla na Malti.

Animatorji JPIC, ki so prišli iz Španije, Irske, Anglije, Francije, Avstrije, Italije, Poljske, Litve, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter države gostiteljice Malte, so predstavili poročila o svojem delu. S pomočjo njihovih poročil smo imeli priložnost spoznati, kako animatorji JPIC uresničujejo prednostne naloge, ki jih je določil Urad JPIC. Animatorji opravljajo temeljito delo v skrbi za stvarstvo, nudijo gostoljubje migrantom in se zavzemajo za mir.

Po predstavitvi dela JPIC, ki je bilo opravljeno po posameznih konferencah, smo poslušali predstavitev Andreja Owca, SVD, ki živi v Ženevi in je član nevladne

organizacije VIVAT International: spregovoril je o trenutnem družbenem in političnem kontekstu v Evropi. Idejo 'frančiškanskega humanizma' je z dvema predstavitvama z naslovom *Frančiškanski humanizem za kulturo ljubezni* in *Frančiškanski humanizem in ekologija* predstavil br. José Antonio Merino, OFM, doktor filozofije in književnosti, OFM.

Izobraževalni del srečanja smo zaključili z dvema praktičnima izkušnjama, ki jih je pripravila komisija JPIC iz Province svetega Pavla na Malti: obiskom laboratorija miru Janeza XXIII., organizacije, ki se zavzema za solidarnost in moralne vrednote, ki temeljijo na krščanski veri, brez izključevanja drugih idej ali ljudi. Udeležili smo se tudi začetka 'časa stvarstva', ki ga je organizirala medškofijska komisija za okolje.

V zadnjih dneh srečanja celinskih JPIC so animatorji po jezikovnih skupinah načrtovali delo JPIC za prihodnja tri leta v luči predlogov plenarnega sveta reda in v skladu z letošnjo izjavo Mednarodnega sveta JPIC v Jeruzalemu.

***V imenu naše province se je srečanja udeležil
p. Mari Osredkar.***

5. kapitelj Under Ten:

Sklepno sporočilo vsem bratom – Taizéjska izjava o dialogu

V dneih od 7. do 14. julija 2019 smo manjši bratje, ki imamo svečane zaobljube manj kot deset let (*under ten*), z vseh koncev sveta prišli v Taizé v Franciji na 5. kapitelj *Under Ten*, da bi razmislili o temi »Bratje v dialogu«.

Praznovanja se je udeležilo sto enainosemdeset manjših bratov (z vseh petih celin, iz petnajstih redovnih konferenc, šestinosemdesetih enot in dvainpetdeset narodnosti), skupaj z generalnim ministrom Michaelom Perryjem, njegovim vikarjem, definatorji in organizacijskim odborom. To praznovanje je omogočila širša taizéjska skupnost, ki je gostila brate in še skoraj dva tisoč ljudi z vsega sveta. Tema kapitlja je bila »bratje v dialogu«, o kateri smo razmišljali v treh obdobjih: na pred-kapitlju, na kapitlju in na post-kapitlju. Ob zaključku tega dogodka, v katerem smo bili deležni posebne milosti, lahko v zvezi s temo »bratje v dialogu« za prihodnost nedvoumno potrdimo naslednje:

1. Vprašanje dialoga je ključno za mirno sobivanje. Kraj, v katerem smo, taizéjska skupnost, je konkreten primer, kako gojiti zaupanje in prijateljstvo. Takšni zgledi nas pozivajo k temu, da redno vrednotimo že obstoječa prepričanja.

V omenjenem tednu so bile poudarjene naslednje točke. Generalni minister je poudaril, da je dialog v

življenju manjših bratov poklicanost v bratstvu – ljubezen do Boga, ljubezen do bližnjega in ljubezen do vsega stvarstva. Ob razmišljanju o Trojici vstopamo v odnos in občestvo, ki sta del nas. V svojem govoru je poudaril, da je kakovost bratskega dialoga osrednja tema, ki poziva k iskanju ustvarjalnih poti za reševanje krize. Taizéjski opat je poudaril, da je prepoznavanje lastnih osebnih omejitev prvi korak k dialogu. Ker smo kot Kristusovi učenci zakoreninjeni v svoji veri, se ne smemo bati dialoga z drugimi in moramo paziti, da jih ne bomo omejili na svoje kategorije. Generalni sekretar za vzgojo in študije je v razmišljanju o modelu dialoga, ki ga ponujata sveti Frančišek Asiški in prvo frančiškansko bratstvo, opozoril na pomen sprejemanja konfliktov kot neizogibnega dela vsakega dialoga. Mlade brate, zbrane v Taizéju, je spodbudil, naj se obogatijo z izkušnjami bratov iz enot, ki živijo vidike dialoga in sami ne sprejemajo odločitev.

Naši frančiškanski bratje so živeli na tem taizéjskem hribu v letih od 1964 do 1972, zato smo v času bivanja na njem čutili, da smo na milostnem kraju, ki omogoča dialog s Kristusom v molitvi in čaščenju celo v dialogu s svetom, še zlasti z verniki drugih ver. Ob poslušanju in spremljanju božjega ljudstva so bratje v tej skupnosti pričali ekumenskemu potovanju in iskanju edinosti.

Kongres vzgojiteljev severnoslovanskih in južnoslovanskih konferenc v Krakovu (Poljska)

2. Kot manjši bratje imamo bogato tradicijo dialoga in odprtosti, ki jo je začel sv. Frančišek s svojim srečanjem z egiptovskim sultanom Al Malik al Kamalom (1219). To tradicijo so izpričali in razširili bratje *Under Ten*, ki so se tukaj zbrali z vsega sveta in v različnih jezikovnih skupinah poslušali naše misli in mnenja ter jih delili. Ker vemo, da dialog izvira iz srca, je treba v tej hitro spreminjajoči se družbi s tehnološkim razvojem brez predsodkov in strahov najprej poslušati in sprejemati druge. Hkrati se moramo v tej odprtosti soočiti z različnimi izzivi v bratskem življenju – kot so družbene in kulturne razlike, napetosti med resničnim in virtualnim svetom, generacijske vrzeli ter individualizem.

Manjši bratje izjavljamo naslednje:

Ker se zavedamo velikih težav pri dialogu in odprtosti v našem svetu, ki ponuja skušnjave sovraštva, delitev, nasilja in večvrednosti, se lahko iz izkušenj tukaj v Taizéju in naše lastne bogate tradicije manjših bratov naučimo gojiti konkretne trenutke dialoga, odprtosti, strpnosti in sprejemanja. Bližnjega lahko vidimo ne kot grožnjo našemu obstoju, temveč kot vir bogastva. To izkušnjo z živimi evangelijskimi vrednotami bomo nosili po stopinjah svetega Frančiška Asiškega in jo posredovali naprej.

Bratje, ki smo zbrani na petem kapitlju *Under Ten* OFM, se najprej zahvaljujemo Vsemogočnemu Bogu za neštete trenutke, v katerih nas vodi in usmerja po močni priprošnji Marije Brezmadežne. Hvaležni smo generalnemu ministru Michaelu Perryju in generalnemu definitoriju, ki sta sklicala ta kapitelj, organizacijskemu odboru, bratstvu iz province v Franciji in vsem provincam, ki so se še posebej potrudile, da so na kapitelj poslale predstavnike. In ne nazadnje se zahvaljujemo članom taizéjski skupnosti za njihovo gostoljubje in roko prijateljstva, ki so jo ponudili vsakemu izmed nas.

Mir in vse dobro!

Vaši bratje Under Ten skupaj z generalnim ministrom in njegovim definitorijem

Taizé, 13. julij 2019

Srečanja se je v imenu mladih bratov naše province udeležil p. Boštjan Horvat.

Od 1. do 7. septembra 2019 je v Krakovu na Poljskem v organizaciji generalnega Tajništva za vzgojo in študij potekal Kongres severne in južne slovanske konference na temo: "Dimenzija spremljanja v bratskem življenju".

Dopoldanska predavanja so pod različnimi vidiki osvetlila spremljanje v našem vsakdanu, predavanja pa smo "prežvečili" v delu po skupinah in jih dopolnili s konkretnimi predlogi rešitev na popoldanskem plenumu. Večeri pa so bili namenjeni skupni rekreaciji, kjer smo udeleženci iz naše južne konference navduševali "severnjake" z različnimi narodnimi pesmimi.

V ponedeljek sta nam oba tajnika konferenčnih Tajništev za vzgojo in študij predstavila stanje začetne formacije v severni in južni konferenci. Po letih debelih krav nastopa sušno obdobje. Svetla izjema je v severni konferenci slovaška provinca, v južni pa trenutno najbolje kaže hercegovski provinci. Osrednje predavanje z naslovom: "Vzajemno spremljanje v bratskem življenju" pa je imel fra Siniša Balajić (Splitska provinca), ki na generalni kuriji opravlja delo vice tajnika Tajništva za vzgojo in študij

V torek je predaval fra Danijel Nikolić iz bosanske province, kjer opravlja službo magistra bratov z začasnimi zaobljubami. Spregovoril nam je o Trajni formaciji kot dimenziji spremljanja v redovnem življenju.

V sredo je bil z nami fra Alard Maliszewski (Prov. Sv. Hedvige, Poljska), ki nam je predstavil predavanje: Gvardijan kot redni spremljevalec trajne formacije.

V četrtek je predaval fra Sergiusz M. Bałdyga (Prov. Vnebovzeta BDM, Poljska) pod naslovom: Spremljevalci pastore poklicanosti: vsi bratje in animatorji pastore poklicanosti.

V petek smo razpravljali o sklepnem dokumentu, ki so ga večer za večerom izoblikovali v posebej izbrani komisiji glede na naše delo po skupinah.

Skupno obhajanje sv. maše in molitvenega bogoslužja v različnih jezikih, skupni obedi in ogled starodavnega mesta, vse to je v vseh pustilo močan pečat.

Sobota pa je predstavljala slovo in odhod v naše domače provin

Br. Janez Papa

Sklepni dokument kontinentalnega kongresa vzgojiteljev severne in južno slovanske konference

1. Uvod

Na kontinentalnem kongresu za vzgojitelje dveh slovanskih konferenc, ki je potekal v Krakovu (Poljska) in ga je sklical generalni minister, organiziralo pa Tajništvo za vzgojo in študij, se je srečalo 32 bratov, ki so odgovorni za formacijo. Razpravljali so o temi: »Dimenzija spremljanja v bratskem življenju«.

Na splošno so se s temo srečali prvi dan, v nadaljevanju pa so poglobili še druge vidike:

- trajna formacija;
- vloga gvardijana in njegova formacija;
- pastore poklicanosti.

O temah se je vsakodnevno razmišljalo in razpravljalo v delovnih skupinah. Poleg izobraževalnega dela je bil kongres na poseben način tudi trenutek in mesto bratskega srečanja, tako da smo vsi, skupaj s sv. Frančiškom, lahko rekli: »Gospod mi je dal brate«.

Iz intenzivnih in konstruktivnih razprav je nastal ta kratki sklepni dokument, ki je zamišljen kot napotek za nadaljnje vzgojno delo na ravni konferenc in provinc.

2. Vzajemno spremljanje v bratskem življenju

2.1. Opis teme

V temelju frančiškanske formacije¹ se nahaja dimenzija spremljanja (RFF 90 – 106)². Spremljanje se odvija na dveh nivojih: na nivoju skupnosti in na osebnem nivoju. Skupnostno spremljanje se odvija med brati, ki se medsebojno spremljajo na isti poti poklicanosti, za osebno spremljanje bratov pa so zadolženi provincialni minister, gvardijan, vzgojitelj (v začetni formaciji) in duhovni voditelj.

1 Prim. RFF 41 – 54.

2 Prim. RFF 90 – 106.

Prvi spremljevalec in vzgojitelj je Sveti Duh, za lastno vzgojo pa je odgovoren vsak brat osebno. Zato je vloga vzgojitelja/spremljevalca iti z vzgajancem (bratom) in ga spremljati na poti iskanja in razločevanja, kaj je pomembno za njegovo življenje in poklicanost in kaj nepotrebno. Najboljši način spremljanja je pričevanje z življenjem.

Mesto in izvor spremljanja je vsakodnevno bratsko življenje³. Spremljanje naglašja bratsko dimenzijo, ki nas označuje kot »manjše brate«⁴.

2.2. Predlogi

- Naj se vsak brat zaveda pomembnosti pričevanja z življenjem, kot najboljšega sredstva spremljanja, še posebej v odnosu do mlajših bratov in kandidatov.
- Naj se v temelju bratskega spremljanja ustvari klima dialoga, zaupanja in diskretnosti.
- Naj vsako bratstvo:
- spodbuja in olajšuje odnose med brati;
- uporablja »bratsko opominjanje«, ki naj služi resnici in pravičnosti.
- Naj bo hišni kapitelj:
- pravočasno pripravljen, v pripravo pa naj bodo vključeni vsi bratje iz skupnosti;
- nepogrešljivo merilo življenja skupnosti in bratskega spremljanja.
- Naj imajo zadolženi za službo spremljevalcev odgovarjajočo specifično formacijo.

3. Trajna formacija

3.1. Opis teme

Frančiškanska trajna formacija se ukvarja z vzgojo bratov do konca življenja. Ni odvisna od posebnih vzgojnih trenutkov, ampak od kvalitete našega vsakodnevnega življenja in naših bratskih odnosov, t.j. od »rednih« vsakodnevnih stvari: molitve, hišnega kapitlja, rekreacije, skupnih obrokov, dela itd. To so trenutki v katerih se formiramo ali pa se ne.

Trajna formacija je odvisna od dveh glavnih protagonistov: vsakega posameznega brata in bratstva. V vzajemnem odnosu med njima, posameznik dozoreva, še posebej na čustveni ravni.

3.2. Predlogi

- Naj se vsi bratje trudijo glede osebne in skupne molitve, ker milost skupne molitve krepi naše bratstvo.
- Naj trajna formacija poišče in uporabi tista sredstva, ki bodo pomagala zrelo živeti vse faze

življenja, pri tem pa naj po potrebi uporabi tudi pomoč strokovnjakov (npr. psihologov).

- Naj bodo bratje informirani o življenju bratstva in naj se vsakodnevno prakticira iskrena in korektna komunikacija med brati.
- Naj v bratstvih vznikajo pobude, ki lahko ojačijo bratsko življenje, npr.: romanja, mesečne duhovne obnove skupaj z drugimi bratstvi, skupni rekreativni izhodi ipd.

4. Vloga in formacija gvardijanov

4.1. Opis teme

Osrednja figura spremljanja in trajne formacije je gvardijan. Pod vodstvom Svetega Duha gvardijan spremlja in usmerja brate k iskanju in ljubezni do Boga. V ta namen gvardijan predseduje hišnim kapitlem, opominja, svari brate in se zanima zanje, še posebej za bolne brate.

Gvardijan se skupaj z vikarjem (v vzgojnih hišah tudi z vzgojiteljem) trudi razvijati zrele odnose in ustvarjati dobro bratsko atmosfero, nujno za zdravo skupnostno življenje in molitev. Zato si prizadeva za transparentno komunikacijo v odnosu do soodgovornih za bratstvo in do vseh drugih bratov. V tem smislu je pripravljen poslušati druge brate in zaznavati širše mišljenje bratstva.

4.2 Predlogi

- Da bi lahko dobro vršil svojo službo mora imeti gvardijan primerno formacijo, ki mu pomaga sprejeti in resno živeti svojo službo. Naj provinca ali konferenca na podlagi Priročnika za gvardijane (Generalna kurija, 2019) organizira srečanje za tovrstno formacijo.
- Po provincialnem kapitleu se svetuje, da vsaka provinca organizira formacijsko srečanje za gvardijane, da se jih uvede v službo in spomni na to, kar je potrebno za plodovito opravljanje njihove službe.
- Gvardijan naj poskrbi, da bo hišni kapitelj: reden, pravočasno pripravljen, transparenten in konstruktiven ter nudil prostor za izmenjavo duhovnih izkustev. Naj gvardijan aktivno vključi v moderiranje hišnega kapitlja tudi druge brate, ki so sposobni za tako nalogo.
- Naj gvardijan in bratje odgovorni za druge službe v bratstvu (npr. vzgojitelji, župniki, rektorji, svetišč, ekonomski itd.) dejavno sodelujejo in se medsebojno dogovarjajo.
- Naj bodo dnevi duhovne obnove in Lectio divina bolj izkoriščeni zaradi osebne in skupnostne duhovne rasti.

³ Prim. RFF 94; 148 *8.

⁴ Prim. RFF 95.

Glasovi Amazonije: glasovi zemlje, ljudi in ver

5. Pastoral poklicanosti

5.1. Opis teme

Vsi bratje in provincialni animatorji so odgovorni za pastoralo poklicanosti (GK 145,2). Vsi smo poklicani biti pristni pričevalci bratskega življenja in ponuditi današnjem svetu elemente prvega oznanila poklicanosti v različnih kulturnih, družbenih in cerkvenih okoljih. Za to nalogo – t.j. pričevanje življenja, sporočilo sv. Frančiška, razločevanje poklicanosti, sprejemanje in spodbujanje novih frančiškanskih poklicev, navdihnjenih po Svetem Duhu – ne moremo delegirati nekoga drugega. Kolikor bolj bomo sami spremljani v trajni formaciji, toliko bolj bomo pripravljeni na razločevanje poklicanosti in spremljanje drugih.

Naša naloga je sestavljena iz duhovnega, pastoralnega, formacijskega in informacijskega delovanja. Poseben in zelo pomemben izziv je dobra integracija splošne pastore s pastoralo poklicanosti mladih. Kot bratje v trajni formaciji smo odgovorni za spremljanje mladih, ki iščejo »čas, katerega cilj je zrelost odraslega krščanskega življenja« (Sklepni sinodalni dokument, 161).

5.2 Predlogi

- Naj se vsak brat zave, da je odgovoren za pastoralo poklicanosti preko molitve in prvega oznanila poklicanosti mladim.
- Naj vsako bratstvo najde način in čas za skupna molitvena srečanja za duhovne poklice (npr. sv. maša, adoracija, biblična molitev, prošnje pri hvalnicah in večernicah, prošnje vernikov, itd.).
- Naj vsaka provinca uporablja sredstva s katerimi bo okrepila oznanilo in pastoralo poklicanosti: romanja, tabori, frančiškansko peš romanje, izkušnje življenja v bratstvu, srečanja mladih, mediji, itd.
- Naj se na ravni konference promovira čim večje sodelovanje med odgovornimi za pastoralno skrb za poklicanost, saj lahko na ta način izkoristimo izkušnje in delo velik večje skupine bratov.

6. Sklep

Gospod nas je poslal, da poklicanost, ki nam jo je zapustil sv. Frančišek, živimo z brati. Zaradi tega se z zaupanjem in bratskim zanosom, ki smo ga vsi čutili v času kongresa, vračamo v naše skupnosti prenovljeni in prepričani, da pod vodstvom Svetega Duha, našega pravega Spremljevalca, lahko resno živimo svojo poklicanost in jo oznanjamo po vsem svetu.

Po priprošnji sv. Marije Angelske in našega serafskega očeta Frančiška, nenehno slavimo Gospoda!

Seminar o Amazoniji, ki je potekal 5. oktobra 2019 v dvorani papeške univerze Antonianum v Rimu, je pritegnil veliko ljudi iz različnih družbenih slojev.

Območje Panamazonije je imelo osrednje mesto izredne škofovske sinode, ki jo je oktobra letos v Rimu sklical papež Frančišek. Cerkev želi slišati glasove Amazonije po njenih ljudeh in pastirjih. Proces poslušanja se je začel pred nekaj meseci s pripravljanim dokumentom, iz katerega je nastal Delovni dokument (IL). Skoraj dvesto članov sinode – vključno z desetimi frančiškanskimi brati – bo v teh dneh 'skupne hoje' delalo na tem dokumentu.

Red (prek svoje pisarne JPIC) je skupaj s papeško univerzo Antonianum, Svetovnim katoliškim gibanjem za podnebje (WCMC) in cerkveno mrežo *Red Eclesial Panamazonica* (REAPAM) pripravil seminar, na katerem se je razmišljalo in poslušalo. Cilj tega je bil doprinesti k sinodalnemu procesu z odpiranjem različnih vprašanj, ki zadevajo celotno amazonsko regijo.

Generalni vikar OFM br. Julio Bunader, ki je imel uvodni govor, je udeležence pozdravil in v skladu z izredno sinodo o Amazoniji poudaril dva koncepta: celostno ekologijo,

ker »temelji na priznanju odnosov, ki so temeljna človeška kategorija. To pomeni, da se kot ljudje razvijamo na podlagi odnosov s sabo, z drugimi, družbo na splošno, z naravo/okoljem in z Bogom« (IL47). Drugi koncept je celostna spreobrnitev, kajti prav »celostna osebna spreobrnitev« prihaja iz srca in se odpira v 'skupnostno spreobrnitev' in priznava družbene in okoljske povezave, to je »ekološko spreobrnitev« (IL101).

Seminar se je razvijal v treh sklopih. V sklopu 'Glasovi vlad' sta imela predstavitve Maria Elvira Velásquez Rivas-Plata, perujski veleposlanik pri Svetem sedežu, in Jorge Mario Eastman, kolumbijski veleposlanik pri Svetem sedežu. Sledil je sklop 'Glasovi ljudstev', ki je vključeval predstavitve Joséja Luiza Cassuppà, voditelja domorodcev, ki je bil povabljen na sinodo, sestre Laure Vicuña, članice Kongregacije frančiškanskih katehetov, in frančiškana br. Joaoja Messiasa Sousa. Predsednik CELAM-a, msgr. Héctor Miguel Cabrejos, OFM ter teologa Tania Ávila in Alirio Cáceres so spregovorili v tretjem delu seminarja z naslovom 'Glasovi Cerkve'.

Kustodija svete dežele

Zaključek praznovanj ob osemsto letnici romanja miru svetega Frančiška v Sveto deželo

Konec praznovanja osemsto letnice romanja miru svetega Frančiška v Sveto deželo sta obeležila dva dogodka: slovesni vhod kardinala Leonarda Sandrija, prefekta Kongregacije za vzhodne Cerkve, k svetemu grobu in obisk mošeje Al-Aqsa, ki mu je sledilo srečanje s predstavniki Velikega muftija in Vakufa.

V sredo, 2. oktobra 2019, se je slovesni vhod kardinala Sandrija po protokolu začel z Jafskih vrat. Tam sta ga pozdravila armenska in grška pravoslavna delegacija. Kardinalu so sledili kustos Svete dežele, br. Francesco Patton, in velika skupina frančiškanov na čelu s Kawasi. Nato se je delegacija v procesiji odpravila proti grobu, katerega vrata so bila simbolično zaprta in so jih za ta dogodek odprli. Na trgu pred baziliko so kardinala sprejele oblasti, ki so predstavljale različne krščanske skupnosti, ki so bile navzoče v baziliki. Kardinal Sandri je ob vstopu poljubil kamen maziljenja in z vodo blagoslovil navzoče. Nato je takoj odšel v cerkev Vstajenja, kjer se je prepeval Te Deum, apostolski administrator latinskega patriarhata msgr. Pierbattista Pizzaballa in kardinal pa sta nagovorila z brate in navzoče vernike. V svojem nagovoru je msgr. Pizzaballa poudaril tesno vez med Rimom in Jeruzalemom. »Mati Cerkev v Jeruzalemu ni popolna« je dejal apostolski administrator, »če ni povezana s Petrovo oblastjo. Hkrati mislimo, da oblast Petrovega naslednika ne more biti popolna brez Matere Cerkve v Jeruzalemu, ki je skrbnica učlovečenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. [...] Dobrodošli, dobrodošli v tej deželi, ki jo je Bog izbral za svojo domovino.«

V četrtek, 3. oktobra 2019, je bilo najpomembnejše osrednje srečanje na območju mošeje Al-Aqsa. Frančiškanska delegacija, ki je spremljala kardinala Sandrija, apostolski nuncij msgr. Leopoldo Girelli in

Sedmi mednarodni frančiškanski kongres sredi islama

Posebna komisija reda za dialog z islamom je organizirala Sedmi mednarodni frančiškanski kongres sredi islama, ki je v Istanbulu potekal od 9. do 15. septembra 2019.

S kongresom so želeli obeležiti osemstoletnico srečanja svetega Frančiška Asiškega s sultanom Malik Al-Kamilom v Damietti. Tega srečanja se je udeležilo dvajset frančiškanskih bratov, sester in laikov, ki delujejo za dialog z islamom in so v samostan Santa Maria v Draperisu v Carigradu prišli iz ZDA, Indonezije, Malezije, Filipinov, Maroka in Pakistana.

Udeleženci kongresa so razmišljali o srečanju svetega Frančiška s sultanom s pomočjo frančiškanskih virov, pa tudi izkušenj osmih stoletij srečevanj in pričevanj mnogih frančiškanskih bratov in sester o islamu. Delo, ki ga je opravil Frančišek Asiški, je za današnji svet postal vzor, prerokba miru in srečanja z bližnjim, ki je bilo v duhu 14. poglavja Nepotrjenega vodila svetega Frančiška.

kustos Svete dežele br. Patton so obiskali Kupolo na skali in mošejo Al-Aqsa, dva od najsvetejših islamskih krajev. Sledilo je srečanje v knjižnici v kompleksu mošej. Prvi je spregovoril Azzam Al-Ahmad, zadolžen za Vakuf (organizacijo, ki skrbi za muslimanske zgradbe v Jeruzalemu), ki je poudaril zgodovinsko naravo srečanja, in ga povezal z obiskom papeža Frančiška maja 2014, ko je ta spregovoril o »nenehni podpori Cerkve in Svetega sedeža statusu quo muslimanskih in krščanskih svetišč«.

Št. 048/19

Ljubljana, 3. septembra 2019

Zapisnik 3. redne seje provincialnega definitorija

Tretja redna seja provincialnega definitorija je bila v torek 3. septembra 2019 v samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister; p. dr. Robert Bahčič, provincialni vikar, definitorji: p. Pavle Jakop, p. Ambrož Mušič in p. Niko Žvokelj, p. Bernard Goličnik in p. Pepi Lebreht. Tajnik province p. Tadej Strehovec je bil opravičeno odsoten. Seja se je začela z molitvijo v samostanski kapeli, ki jo je pripravil p. dr. Robert Bahčič.

1. Sprejem zapisnika 2. seje

Zapisnik prejšnje seje je bil soglasno sprejet. P. provincial je zapisnik v nekaterih točkah vsebinsko razložil.

2. Dopis p. Jerneja Kurinčiča

P. Jernej Kurinčič je sporočil provincialnemu ministru svojo odločitev, da dokončno in nepreklicno izstopa iz frančiškanskega reda in zapušča duhovništvo.

3. Provincialni kapitelj 2019

Provincialno vodstvo je izmenjalo odmeve na provincialni kapitelj in definitorialni kongres. Pregledalo je sklepe in pobude letošnjega provincialnega kapitlja in se pogovarjalo o tem, kako izpolniti naloge, ki jih je dal provincialni kapitelj.

4. Prenova romarskega doma na Sveti Gori

Definitorij je imenoval člane v odbor, ki bo skrbel za prenovo romarskega doma na Sveti Gori. V odbor so bili imenovani: p. Marjan Čuden, p. Niko Žvokelj, p. Pavle Jakop, p. Bogdan Knavs, p. Bernard Goličnik, p. Marjan Čuk, p. Tomaž Hočevár, p. Benedikt Emberšič in br. Ambrož Požun.

5. Simpozij ob osemstoletnici srečanja sv. Frančiška in sultana El Maleka v Damietu

Program simpozija, ki ga je pripravil p. dr. Mari Osredkar, je bogat in pester. Definitorij se p. Mariju

zahvaljuje za pripravo simpozija, brate pa vabi, da se ga udeležijo.

6. Prošnja za študij br. Jana Dominika Bogataja

Definitorij je dovolil br. Janu Dominiku Bogataju študij na Institutum Patristicum Augustinianum v Rimu za obdobje enega leta. Bival bo pri bratih v irskem kolegiju sv. Izidorja.

7. Prošnje za potovanje

Vodstvo province je dovolilo p. Petru Lavrihu potovanje na Kitajsko v sodelovanju z agencijo TRUD, potovanje v Avstralijo pa je dovolilo p. Ambrožu Mušiču, p. Robertu Bahčiču in p. Borisu Markežu.

7. Razno

- a) Preveden je dokument Priročnik za gvardijane.
- b) Provincialno vodstvo je odločilo, da bo na mestu kjer stoji hiša pokojne Štefke Stergar ob počitniški hiši v Strunjanu, uredilo namestitve za oddih bratov.
- c) Prihodnja seja definitorija bo v torek 22. oktobra 2019.

Seja se je zaključila ob 12. uri z molitvijo.

Zapisal:
p. Pepi Lebreht

Naredi me za glasnika svojega miru

Ob obletnici srečanja sv. Frančiška in Sultana

Današnji papež Frančišek si ni samo nadel ime našega redovnega ustanovitelja, ampak ga poizkuša posnemati v marsikateri razsežnosti, tudi v srečevanju s predstavniki drugih verstev. Rad bi, da bi ta duh svetega Frančiška prevzel celotno Cerkev in zavel po vsem svetu. Zato je zanimivo, da je tudi pri zadnjem imenovanju novih kardinalov izbral kar nekaj imen, ki so povezana z medverskim dialogom, posebno še s škofi, ki se trudijo za ta dialog konkretno v svojih deželah. V tem obzorju Duha sv. oče nadaljuje smernice II. Vatikanskega cerkvenega zbora, ki ga je sklical papež sv. Janez Dobri, in ki je pred tem velikim dogodkom poromal v Assizij na grob našega očeta Frančiška. Med številnimi dokumenti tega koncila, je tudi ta, ki govori o odnosu do nekrščanskih verstev. V njem, je zelo pomenljiv stavek, ki pravi, da so »zrna razodetja posejana« tudi po drugih verstvih.

Te dneve se tudi pripravljamo na zgodovinski dogodek Teološke Fakultete v Ljubljani. Ob njeni 100-ti obletnici in ob 800 letnici srečanja sv. Frančiška s Sultanom naš sobrat p. Mari Osredkar prvič v Sloveniji organizira mednarodni znanstveni posvet o odnosu med krščanstvom in islamom. Nekaj malega smo skušali narediti pred leti, toda to je bilo le z ljubljanskimi in bosanskimi muslimani ter frančiškani, daleč od takšnega izjemnega srečanja, ki bo mednarodno odmeven.

Prav je, da ob 800 letnici tega dogodka, o katerem razmišlja ves Red in tudi vsa zahodna teologija, tudi mi zastavimo kakšno vprašanje, saj je znamenito Frančiškovo srečanjem vzor za naš odnos do drugače vernih, ki niso samo muslimani.

Odgovoriti si moramo, zakaj je pri sv. Frančišku radikalna zahteva živeti evangelij vodila k delu za mir, in zakaj radikalne zahteve po doslednem izpolnjevanju Korana danes vodijo pogosto v nasilje.

Najprej si priključimo v spomin modrost iz duhovnega življenja, da namreč vsak poglobljen odnos do osebnega Boga pripelje do enkratnega osebnega odnosa do presežnega in najvišjega Bitja, ki ga kristjani

imenujemo Bog. To pomeni, da je tudi doživljanje Boga v duhovni poglobljenosti enkratno, izjemno in nezamenljivo. Zato tudi razumemo, da tisti, ki so doživeli takšen izjemen dar, dar vere, da so se potem spreobrili ter radikalno spremenili svoje življenje. Spomnimo se mladostnih duhovnih razodetij, ki jih je imel naš oče sv. Frančišek, in kako radikalno so mu pomagala, da je spremenil svoje življenje. Vsi poznamo tudi danes velika spreobrnjenja v Santiagu, v Medjugorju, pred to ali ono sveto podobo, tudi pred Brezjansko Marijo. O takšnem globokem mističnem doživetju, ki mu je pomagalo, da je postal duhovnik, ko je prišel iz zapora, govori tudi pokojni nadškof Perko.

Toda izjemno in enkratno duhovno razodetje zahteva tudi izjemno in enkratno etiko, ki je etika žrtvovanja. Kdor je doživel izkustvo Božje milosti, je odslej pripravljen zanj žrtvovati vse. Odslej je njegovo življenje drugačno, ceni ga le v luči Božje milosti, sicer ga je celo pripravljen zavreči, a če živi naprej, ga živi pod navdihom Božje besede ali pa novih razodetij.

In tukaj lahko nastopi velika kriza ali celo nevarnost takšnih razodetij in radikalnih spreobrnjen. Koga sme in kako sme spreobrnjenec žrtvovati: sebe? druge? ves svet? Kdo ali kaj je tista avtoriteta, ki mu bo narekovala takšna žrtvovanska dejanja? Kdo ima v zakupu Božjo besedo, on sam, ali pa religiozna, morda celo politična avtoriteta? Videli bomo, da je veliko lažje hipoma umreti v evforiji fanatičnih navdušenj, kot pa živeti iz dneva v dan in se v ljubezni darovati za druge.

Zato tudi za nas sedaj nastane pomenljivo vprašanje: ali ta zavest, da ima nekdo enkratni odnos do Boga, Boga, ki je prav tako enkratni in edinstveni, ne

vodi nujno v neke vrste nasilni fundamentalizem, kot imenujemo radikalne verske ločine? Pod izrazom fundamentalizem pojmuje izključujoči nauk (»izem«), ki sebe razglša kot absolutno resnico, ter drugačno iskanje resnice v celoti zavrača ter obsoja. Vidimo, da vsi takšni religiozni fundamentalizmi temeljijo na ponotranjeni osebni veri v enkratne Božje zahteve in gojijo utvaro o posedovanju absolutnosti ter si lastijo samega Boga.

Toda na drugi strani ob zgodovini krščanskih svetnikov ugotavljamo, da lahko ta enkratni odnos do Boga, ali zavest o enkratnem razodetju in tudi zavest o izvoljenem poslanstvu pripelje prav tako do najvišje nesebičnosti in sposobnosti žrtvovanja za drugega. Prav to opazamo pri sv. Frančišku.

Kaj loči prvo držo, ki je fundamentalistična, od druge, ki je pot svetništva? Odgovor je: **Ljubezen**. Kadar se vernik žrtvuje za Resnico iz Ljubezni, nikoli ne more biti nasilen. V Ljubezni je sposoben tudi druge poslušati in biti sočuten, s tem pa je tudi sposoben korigirati svoje dojemanje Resnice. Ter obratno, čistost idej, čistost morale, čistost stanu, čistost rase itd. brez ljubezni nujno vodi v fundamentalistično nasilje.

Prav Ljubezen, ki vključuje tudi usmiljenje in odpuščanje, je pot svetništva, ki ga navdihuje ideja izvoljenosti in preprečuje stranpot različnih fundamentalizmov. V tej luči lahko razumemo Frančiškovo pripravljenost, da gre z Evangelijem v ogenj, kot veliko ljubezen do Sultana in ne kot fundamentalistično gesto. Zanimivo je, da je Sultan to ljubezen razumel in Frančiška celo nagradil.

Kot smo rekli na začetku, letos poteka 800 let od tega dogodka, ko je Asiški Ubožec z Evangelijem

v roki stal pred egiptovskim sultanom Malekom Al Kamilom. Njegovim sodobnikom se je zdelo neverjetno, da se je s tega srečanja vrnil živ, saj je bil to čas verskih nasprotovanj in celo vojn. Toda ta Božji Trubadur se ni samo srečno vrnil v svoj rodni Assizij, ampak s seboj prinesel tudi Sultanove darove, predvsem pa čisto novega duha srečavanja z drugačnim, kar je še danes vzor medverskih pogovorov in tudi molitve.

Vidimo, da Frančišek ni skrival svoje identitete. Njemu ni bilo težko zatrditi, da je kristjan in da želi spregovoriti o svojem vzorniku Jezusu iz Nazareta, ki se je razodel kot Mesija, se pravi Odrešenik. Toda tudi muslimanski učenjaki so na sultanovem dvoru v svojih rokah držali sveto knjigo Koran. To pomeni, da so drug drugemu priznavali, da ima vsak svoja sveta besedila, ki pa so različna. In prav to je prva stopnja medverskega dialoga, da si sogovorniki različnih religij priznavamo, da v rokah držimo nekaj svetega, kar ne sme biti skrunjeno, ampak vedno spoštovano.

Potem pa pride na sultanovem dvoru do znamenitega zapleta, nastane namreč vprašanje: kako preveriti, katera Knjiga je bolj sveta in katera prebujajo večjo Ljubezen? Kako preizkusiti njeno verodostojnost? Frančišek predlaga, da gredo vsi v ogenj in se v njem izčistijo, poglobijo svojo vero in naj se v tem ognju razodene najvišja Ljubezen.

Iz te Frančiškove pobude vidimo, da verski dialog ne pomeni tekmovalnosti in še manj polemike, ampak medsebojno spodbujanje, da vsak poglobi svojo vero, se izčisti in postane ob soočenju z drugače vernim še bolj pristen in ljubeč.

Zato Frančišek ne predlaga stapljanja različnih ver v eno samo prepričanje, ampak skupno pot v različnosti, ki pa ma isti cilj, ta pa je Resnica in Ljubezen. Ogenj nam razkriva čudovito simboliko, saj pravi Visoka pesem, da gre za »Gospodov plamen«, to je plamen ljubezni, ki je neuničljiv, zato tudi –simbolno gledano– Knjiga Ljubezni v njem ne bo uničena. Islamski učenjaki niso bili za takšno izčiščevanje vere v Ljubezni, zato je ostal vsak pri svojem. A razšli so se kot prijatelji in drug drugega obdarili. Sultan je bil do Frančiška in njegovih spremljevalcev zelo darežljiv, Asiški Ubožec pa ni imel kaj velikega dati, a imel je duha prijateljstva in veselje nad življenjem, tudi radost nad življenjem z Bogom, in kar je imel, je tudi sam podaril Sultanu, tako se je čutil tudi Malek Al Kamil zelo obdarjen. Ponavljam, ali ni veselje nad življenjem v vseh časih največji dar, dar, ki si ga želi tudi današnja zahodna civilizacija?

In sedaj se pred nami razgrne resnična razlika med verskim fanatikom, ki želi z nasiljem širiti svoje prepričanje in globoko vernim, ki pričuje za resnico z ljubeznijo. Ta, ki ljubi, lahko prinaša mir, kamor koli stopi.

Rekli smo, da je to razlika med fundamentalizmom, ki brez razmisleka razglša svoje verovanje kot edino temeljno ter absolutno verodostojno in na drugi strani svetništvom, ki temelji na odnosu prijateljstva in ljubezni in ki je tudi drugemu pripravljeno priznati dobro voljo na potovanju k resnici in dobroti.

Zato je Ljubezen tisti preizkusni kamen, na katerem se soočijo poti iskanja Resnice. Če nastopi nasilje in sovraštvo, potem tudi resnice ne more biti. In obratno, ko govorimo o Jezusovi ljubezni in odpuščanju, se lahko tudi vsak drugače veren vpraša, ali vsaj zaželi: Ali ni ta Jezus skrit tudi v mojih svetih knjigah?

Ob koncu naj omenim še nekaj neobveznih vprašanj, ki so bolj vzpodbude:

1. Frančišek pred Sultanom ni zanikal svoje pozitivne identitete, se pravi svoje ljubeče pripadnosti Kristusu in evangeliju. Vprašanje je, ali se identiteta današnjega slovenskega katoličana gradi na tej pozitivni vrednoti, ali pa bolj na poudarjanju različnosti od grešnega in nevernega sveta?

2. Raziskave kažejo, da mladi po Evropi čutijo potrebo po radikalnosti, zato vstopajo v islamizem. Vprašanje ostaja, zakaj krščanska Ljubezen ne zna nastopiti tako radikalno, da bi v tej radikalnosti usmiljenja bila privlačna za mlade? Zakaj nas je strah, ko vendar verjamemo, podobno kot sv. Frančišek, da je Ljubezen močnejša od sovraštva?

3. Sovraštvo prinaša nasilje, bolečine, smrt. Ljubezen pa obratno, prinaša življenje. Frančišek prihaja od Sultana srečen, ker je prinesel Sultanu Mir ljubezni. Ta evangelijski Mir je polnost življenja. Kako bi dosegli, da bi tudi naše življenje pomenilo hvalnico življenju samemu, radosti in novega upanja?

Bodimo prepričani, dragi bratje, da svet bolj kot radikalnih islamistov, ki morijo in sami umirajo za Alaha, potrebuje Frančiškove brate, ki ŽIVIJO radostno za Boga in pri tem jim ni odveč nobeno delo, žrtev, molitev in pesem.

p. Edvard Kovač

Dan z brati neduhovniki

Zelo pomembno je, da svoje razmerje z ljudmi doživljamo v veselju. Veselje pokaže, da nas drugi ne utesnjujejo in da nam ne grenijo življenja.

Tak dan, poln veselja in bratske bližine, je bil torek 8. oktobra 2019, ko smo z brati neduhovniki poromali v Padovo k sv. Antonu Padovanskemu. Bratje na Kostanjevici so že jutraj dali našemu dnevu lepo intonacijo, ko so nas domače in gostoljubno sprejeli. Po obilnem zajtrku smo se odpravili proti Padovi.

Vožnja je bila priložnost za molitev in sproščen pogovor. Na počivališču tik pred Padovo smo se srečali z romarji iz Reke, ki jih je vodil fra Tomislav Šanko, vikar Zadarske province. Na hitro sva obudila nekaj spominov na Plenarni svet reda, kjer sva bila predstavnika naše konference.

V Padovi smo najprej obiskali baziliko sv. Justine, kjer je grob evangelista Luka. Padova ima bogato zgodovino in kulturo, najbolj pa nas je nagovorila bazilika sv. Antona Padovanskega. Evharistijo smo obhajali v posebni kapeli svetnikove cerkve. V miru in duhovni poglobljenosti smo se potopili v skrivnost Kristusove daritve. Po sveti maši smo si ogledali baziliko in se dlje časa zadržali v molitvi

pri svetnikovem grobu. Moja prošnja v v tihem češčenju je bila za blagoslov province in za nove duhovne poklice.

Med kosilom v bližnji restavraciji smo nazdravili br. Miranu Vidicu, ki je pred kratkim godoval in obhajal šestdesetletnico svojega življenja.

Popoldne smo se obiskali sestre vizitatinke v Trevisu. V cerkvi samostana hranijo relikvijo – srce sv. Frančiška Saleškega. Bratom sem predstavil življenje tega velikega svetnika in jim prebral nekaj njegovih misli. Med drugim: »Bog ne potrebuje veliko duhovnikov, ampak dobrih in svetih« in »Božja ljubezen je vedno veliko večja, kakor more biti velika naša bolečina!«

Romanja so priložnost in možnost: za srečanja, za nova spoznanja, za duhovno bogatenje. Bogu hvala za doživetje pristnega bratstva na romanju v Padovo, ko smo na lep način združili svoja srca in misli. Sklenili smo, da bomo s takimi srečanji nadaljevali.

p. Marjan Čuden

800 let sobivanja

Mednarodna znanstvena konferenca o dialogu med kristjani in muslimani, z naslovom "800 let sobivanja"

V letu 2019 obhajamo 800 let od miroljubnega in dobronamernega srečanja med svetim Frančiškom Asiškim in sultanom Al-Kamilom v Damietti, na robu delte Nil, v Egiptu. Dogodek je bil deležen različnih razlag, a spomin na to pomembno potezo svetega Frančiška, je spodbuda, da bi tudi mi danes spoštovali drugače misleče in drugače verujoče. Tudi to sta bili misli in spodbudi organizatorjev mednarodne znanstvene konference o dialogu med kristjani in muslimani.

Tudi slovenski frančiškani se tako priključujejo praznovanju 800-letnice srečanja svetega Frančiška in sultana Al-Kamila. Inštitut Stanka Janežiča za dogmatično, osnovno in ekumensko teologijo ter religijologijo in dialog, ki deluje v okviru Teološke fakultete ter Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa v dneh od 1. do 3. oktobra v Frančiškanskem samostanu Ljubljana-Center organizirata mednarodno znanstveno konferenco, ki bo osvetlila dogodek pred 800 leti in spregovorila o dialogu med kristjani in muslimani v preteklosti in danes.

Na povabilo organizatorjev se je odzvalo 26 predavateljev, ki bodo nagovarjali v treh dneh konference. Predavatelji predstavljajo ustanove iz devetih različnih držav. Poleg Slovenije tudi iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Turčije, Izraela, Irana, Italije, Francije in Združenih držav Amerike. Predavanja so razdeljena na štiri tematske sklope, ki bodo osvetlili dogodek pred 800 leti in posledice za današnji čas v Jezusovi domovini, kakšno sobivanje in dialog so ustvarili kristjani in muslimani v Evropi, predvsem na Balkanu, govorili bodo o odnosu med muslimani in Slovenci v naši domovini ter se soočili s krščanskimi in islamskimi temelji za medreligijski dialog.

Ob odprtju mednarodne konference so poslušalce nagovorili: p. Marjan Čuden, provincial Slovenske frančiškanske province sv. Križa, prof. dr. Robert Petkovšek, dekan Teološke fakultete, prof. dr. Nedžad Grabus, ljubljanski mufti, p. Stane Zore, ljubljanski

nadškof in metropolit, upokojeni celjski škof dr. Stanislav Lipovšek, predsednik Slovenskega ekumenskega sveta ter apostolski nuncij v Sloveniji, msgr. Jean-Marie Antoine Joseph Speich.

Kot je v pozdravnem nagovoru dejal ljubljanski mufti, dr. Nedžad Grabus, je sveti Frančišek pred 800 leti spremenil paradigmo tistega časa. Želimo, da bi znanstveno srečanje ob 800. letnici dogodka pomagalo, da bomo drug drugemu bližje tudi v današnjem času.

Pripravila: AEF

Nekaj misli za premislek o delu za duhovne poklice

»Nihče ne vliva novega vina
v stare mehove, sicer...!«

(Mr 2,22)

»Čas je, da naredimo pravo stvar, vse druge možnosti so izčrpane!« (Winston Churchill). Kaj je tista prava stvar, katere možnosti še nismo izčrpali, da ne bomo kot žabe, ki se pregrevajo v vedno toplejši vodi, dokler se ne skuhamo, ali pa ostajajo zakopane v sušecem se blatu, iz katerega ni moč več skočiti?!

Izkušnja našega dosedanjega prizadevanja za duhovne/redovne poklice nam kaže, da naše načrtovanje pade ali stoji pri vprašanju »KDO« in ne toliko pri vprašanju »KAJ«. Ključno bo torej **vprašanje osebja**: kdo in za koga bo kaj storil za to. V danem trenutku in razmerah torej ne bo dovolj, če se še bolj trudimo na isti način kot doslej. Potrebno je spremeniti in ne samo nadgraditi način, spremeniti paradigmo in ne le razširjati programe k istim naslovnikom in z istimi akterji.

Glede na to nujnost: »Vlivanje novega vina v nove mehove«, mislim, da se moramo v danem trenutku in razmerah obrniti na **LAIKE**, jih ozaveščati o »problemu« ter jih povabiti k delu za duhovne poklice: jih povabiti predvsem k njihovi odgovornosti, konkretnemu delu na njihovem bivanjskem področju, angažiranju v svoji sredini/nagovarjanju le-te, molitvi, pomoči... Gre torej za nekakšen »tektonski premik« v delu za duhovne poklice, za premik »navzven«, saj je ne nazadnje skrb za duhovne poklice naloga celotne Cerkve, ne le nekaterih klerikov, saj smo duhovniki in redovniki le »en ud« na Kristusovem skrivnostnem telesu, zato v tem prizadevanju ne moremo biti zgolj sami »uspešni«, če pri tem ne sodeluje celotno telo.

Konkretno se nam ponujajo naslednja področja oziroma laiki, ki bi jih morali »poklicati« oziroma povabiti in sicer:

- K poklicanosti vabiti in nagovarjati »ODRASLE« laike: po naših bibličnih skupinah, pri katehezah za odrasle, skupinah za moške, pri ljudskih misijonih... konkretno k temu delu povabiti tiste, ki še razmišljajo, iščejo, ter želijo nekaj narediti za Cerkve, da bi jim pokazali možnosti, kako se lahko

v Cerkvi in v Redu uresničijo – tudi kot bratje laiki, kot diakoni, z različnimi drugimi službami v Cerkvi in v Redu.

Konkretno se mi večkrat zastavlja se vprašanje: kako to, da naša sveta bogoslužja in naše molitve ne »sprožajo« novih duhovnih poklicev? So le izpolnjevanje dolžnosti in ne sprožajo veselja? Pri njih imamo veliko pevcev, krasilcev, a ne duhovnih poklicev. In naši obnovljeni-pozlačeni sakralni prostori – so spodbudili kakšen duhovni poklic? Od kod ta »notranja šibkost in nerodovitnost vseh teh naših velikih del, nerodovitnost našega garanja v katehezi in prizadevnega oblikovanja množičnih bogoslužij? Jim manjka moč, ki bi spremenjala življenje? Očitno je, da naša »tiha pričevanja in garanja« ne zadostujejo več (seveda pa niso odveč!) in kljub vsemu dobivamo vlogo pogrebcev v Cerkvi ter smo priča dvojnemu eksodusu: eksodusu vernikov in eksodusu naših sobratov!

Osebnostno menim, da nosi krivdo za vse to v veliki meri **SPEČI VELIKAN**, ki ga mi ne prebudimo: še zmeraj je tu velika masa naših laikov in pomanjkanje njihove osebne, odrasle in svobodne vere, ki bi od »sociološkega krščanstva« prešla h krščanskemu življenjskemu slogu z osebno odgovornostjo in srčnostjo, v nasprotju z zaspanostjo in pasivnostjo. Si upamo zakričati laikom: »Zbudite se! Dvignite se! Prevzemite odgovornost za duhovne poklice v svoje roke!«

Seveda je potrebno ta klic narediti v obliki dejanj in prav v tem imamo veliko možnosti. Naj jih naštejemo le nekaj:

- za naša bogoslužja bi lahko uvedli skupine »STAREJŠIH MINISTRANTOV«: sodelavce pri liturgiji, bralce, kantorje, oblikovalce liturgije, akolite..., ki bodo s svojo vključenostjo in bližino pri oltarju morda lahko »spočenjali« svoj duhovni poklic ali ga spodbudili pri drugih;
- po naših župnijah in središčih imamo možnosti za skupine »PROSTOVOLJCEV« oz. sodelavcev na karitativnem, gospodarskem, pastoralnem in

svetovalnem področju, ki jim bomo poskrbeli tudi za potrebno izobrazbo in usposobljenost, duhovno formacijo in duhovno vodstvo – vsa ta področja so lahko odskočna mesta za spodbujanje in rojevanje duhovnih/redovnih poklicev;

- povabimo lahko odrasle, tam, kjer je mogoče, k naši »SKUPNI MOLITVI« (v tujini molijo redovniki breviri kar v cerkvi in laiki se jim lahko pridružijo); tudi določene oblike »praznovanja« bi lahko imeli skupaj z laiki in sploh v srečanjih v vsakdanjem življenju (t.i. »misijonska metoda« pridobivanja poklicev);
- ker je za nastajanje in rast duhovnega poklica poleg božjega klica, izjemno pomemben osebni pristop, bi morali bolj razširiti in se osebno zavzeti za DUHOVNO SPREMLJANJE tistih, ki se želijo bolj duhovno poglobiti in zaživeti svoj odnos z Bogom in s cerkvenim občestvom (tu vidim velike možnosti na naših romarskih postojankah, ljudskih misijonih, svetovalnicah, pri spremljanju na romanjih, katehezah, župnijskih delih....);
- pri pastoralnem delu z DRUŽINAMI in ZAKONCI (s starši in z otroki) bolj načrtno pristopiti k osveščanju in z izzivom za duhovne poklice (povabilo staršem in jih opogumiti za izročanje otrok Bogu) in pri tem premagati nepotrebni obzir in strah;
- glede tega tudi načrtno pristopiti k POČITNIŠKI PASTORALI, ki naj ne bi bila predvsem za otroke (ministrante, otroške zборе, skavte, ...), ampak tudi za odrasle, družine, biblične skupine, delavnice za različne skupine po kategorijah..., kjer bi povezovali prijetno z duhovnim poglobljanjem in razmišljanjem o svoji vlogi in svojem prispevku v Cerkvi;
- najbrž v prihodnje ne bomo smeli ostati le pri pastoralnem načinu, ki je usmerjen le h kristjanom. Z njim moramo priti tudi do bivših kristjanov in NEKRISTJANOV. Tudi s pomočjo njih lahko pride do pomladi Cerkve in novih duhovnih poklicev;
- končno je potrebno bolj neposredno POVABITI LAIKE K OLTARJU: živa vera zahteva živ odnos z Gospodom – da stopijo naprej, se izročijo Gospodu, da se lahko potem Gospod dotakne življenja tistih, ki se mu bodo približali.

Gre torej za celotno pastoralo, da bo tudi CELOSTNA v našem oznanjevanju, katehezi, karitativnem delu, ob podeljevanju zakramentov in zakramentalov, v našem prizadevanju za duhovne poklice – vedno gre tudi za povabilo in nalogo poklicanosti!

Pri svojem delu moramo narediti večji korak v »SMERI SRCA« - ne oznanjati le nauka, ampak

posredovati izkustvo Boga, pomagati ne le k veri, ampak tudi k izkustvu in stopiti s solidarnostjo medosebnih odnosov na pot z iskalci (ne kot tisti, ki že vse vemo, ampak kot tisti, ki skupaj z drugimi iščemo!). Poskrbeti, da se bodo laiki počutili v naših župnijah, pa tudi v samostanih kot doma: sprejeti, dobrodošli, ovrednoteni z vsemi zmožnostmi in talenti; poskrbeti, da njihova stiska in strah ne bosta prezrta, da ne bo prostora za ljubosumje, sumničavosti in nezaupanja; poskrbeti, da bo veselje ovrednoteno s polno domovinsko pravico.

Prav tako moramo pomagati PREGANJATI STRAH pred duhovnim poklicem ter duhovnostjo v javnosti, da »privlečemo« naše laike iz podmornice, saj so še zmeraj mnogi »podmornični kristjani«, nesamozavestni in z občutkom manjvrednosti.

Širiti moramo »KULTURO POKLICANOSTI«, kar pomeni, da je potrebno okrepiti splošno zavest osebne poklicanosti vsakega v Cerkvi, tako staršev, učiteljev, župnijskih sodelavcev, starejših... potem bo tudi korak do duhovnega poklica vsaj pri kom logičen in krajši.

Seveda se bomo še naprej srečevali s PASTORALO BREZPLODNOSTI - tako glede našega pastoralnega dela kakor glede prizadevanja za duhovne/redovne poklice. Saj se je tudi Jezusu dogajalo podobno: hodili so za njim, a mu niso verjeli in mnogi odstopili, se mu posmehovali, ga prezirali, zavračali...; nekateri pa so mu verjeli, ko je »razlomil kruh«, ko so videli njegove rane, ko so iz njegovih ust zaslišali svoje ime in povabilo k hoji za Njim.

Prav zato bomo morali še naprej računati na božjo milost/božjo poklicanost, vendar ne smemo puščati Boga samega z njo, saj je Bog odgovornost za duhovne in redovne poklice položil v naše roke in morda še bolj v roke laikov. In če se izgovarjamo, da se ne da in ne moremo storiti ničesar, to pomeni, da smo se odrekli odgovornosti in ne nazadnje tudi veri. Osebno čutim možnost izpolnitve naše odgovornosti za poklice ključnega pomena v tem našem trenutku s preusmeritvijo k laikom. Le skupaj z njimi bomo rodovitno občestvo! Če kleriki ne izstopimo iz sebe in ne bomo prebudili laikov za to delo, smo v nevarnosti, da bomo ostali sami. Zato: dajmo jim priložnost, sprostimo božjo milost v njih in morda na ta način zaustavimo dvojni eksodus in odpremo vrata novim duhovnim poklicem!

PA ŠE TO! Predolgo in preveč se že pogovarjamo o izgubah/odhodih, o praznih cerkvah in veroučnih učilnicah, o zapiranju cerkva in združevanju župnij..., pri tem si pa ne zastavimo resnega vprašanja: je res vse v naših rokah, mar ni Bog zaupal prav delo za duhovne/redovne poklice bolj laikom, pa mi tega ne vidimo. Mar nam ni dal že dovolj znamenj za to??

p. Pavle Jakop

Biserna maša p. Bernardina

P. Bernardin je v Šiški kot kaplan deloval sedem let in na tisti mladostno zagnani čas ohranja lepe spomine. Spomni se še imen ministrantov, pevcev, pa tudi čisto preprostih faranov, ki so se mu vtisnili v spomin ob različnih priložnostih. Iz tega obdobja nam pogosto pripoveduje anekdote, ob katerih se nasmejimo, saj jih zna podati iskriivo in s sočnim besednim zakladom. Po 29. letih dela za Slovence v ZDA si je zaželel biti med ljudmi, ki jih pozna in imajo skupne spomine. Zelo rad postoji pred cerkvijo in se pogovarja.

Ko smo ga v začetku leta spomnili, da obhaja letos 60 let duhovništva, ni bil nad praznovanjem preveč navdušen, a kmalu smo določili datum 16. junij. S člani ŽPS, ministranti in pevskim zborom smo oblikovali lepo bogoslužje, ki so se ga udeležili sorodniki p. Bernardina in mnogi župljani. Običajno ob takih priložnostih povabimo slavnostnega govornika, p. Bernardin pa je delo oznanjevalca Božje besede kar sam opravil. V uvodnem pozdravu je članica župnijske skupnosti patra pozdravila in se mu zahvalila za njegovo delo v našem občestvu. Poudarila je, da farani občudujejo p. Bernardina predvsem v tem, kako zna v svojih homilijah Božjo besedo prenesti v naš čas in opozoriti na dogajanja v kulturnem, političnem in družbenem življenju.

Po maši smo bili vsi navzoči povabljeni na samostanski vrt, kjer so skrbni sodelavci pripravili piknik kosilo. Jedače in pijače ni zmanjkalo, zmanjkalo pa ni niti prijaznih srečanj s slavljenčcem in medsebojnih obujanj spominov na slavljenčevo prehojeno pot. Bog naj še dolgo poživlja p. Bernardina.

p. Silvin

Šesta legenda Bežigrada

Kot je dobro znano, je komunistična oblast leta 1957 izdala odlok o rušitvi baročne cerkve sv. Krištofa ter Plečnikove sv. Cirila in Metoda, ki jo je leta 1934 dal zgraditi prvi župnik p. Kazimir Zakrajšek. Plečnikovo cerkev so nato z veliko požrtvovalnostjo župljanov pod vodstvom p. Krizologa Zajca ponovno zgradili na novi lokaciji med Vodovodno cesto in Kuzmičevo ulico. Posvetil jo je ljubljanski škof Anton Vovk 16. 11. 1958. Dobro pol leta zatem je v njej obhajal svojo novo mašo domačin p. Bernardin Sušnik, pridigal pa je p. Engelhart Štucin.

Letos je minilo natanko 60 let od nove maše. Zato smo za Bežigradom ob obhajanju zunanje slovesnosti praznika naših farnih zavetnikov sv. Cirila in Metoda (tokrat je bila 7. julija) z veseljem sprejeli našega prvega novomašnika v tej cerkvi, letošnjega biseromašnika p. dr. Bernardina Sušnika. Ker je mož klene besede, je na slovesnosti pridigal kar sam slavljenec. Uvodoma je obrazložil, da današnja mladina uporablja izraz »legenda« za nekoga, ki je pomemben. Nato je spregovoril o petih legendah Bežigrada. Prva legenda – p. Kazimir Zakrajšek, ustanovitelj župnije, graditelj cerkve, izseljenski duhovnik v ZDA in prvi urednik revije *Ave Marija*. »Ko me je prvi urednik revije Ave Marija krstil, si gotovo ni mislil, da krščuje zadnjega urednika iste revije,« je hudo mušno povedal p. Bernardin. Nato se je ustavil še pri drugi legendi p. Krizologu Zajcu ter tretji p. dr. Romanu Tomincu, ki je s svojim pastirovanjem za Bežigradom pustil izjemen pečat, tudi s tem, da je k cerkvi zgradil zvonik z učilnicami. Nato pa je pridigar prešel v sedanost in izpostavil četrto legendo – našega p. Regalata Razbočana, ki že od osamosvojitve naprej ponižno in zvesto služi za Bežigradom. Ostala je še peta legenda – zvesta in neomajna organistka gospa Majda Lampič. Pridigar ni pozabil niti na rodovitnost župnije z vsemi novomašniki, ki so sledili za njim in spodbudil k rasti in rodovitnosti občestva tudi v prihodnje. Pri slovesnosti je sodeloval župnijski zbor z okrepitevami iz Šiške, solo pa sta svojemu stricu biseromašniku zapela tudi nečaka Martin in Tomaž Sušnik. Po maši je sledilo še prijetno druženje v parku miru, saj so župljani pripravili čudovit piknik. Slednjič sta ob slavnostni mizi četrta in šesta legenda Bežigrada ugotovili, da sta kljub letom, še vedno v formi za taka praznovanja.

p. Andraž Arko

Praznovanje 70. obletnice redovništva p. Pashala Gorjupa

Kamnik, 4. 10. 2019

VKamniku smo imeli na praznik sv. Frančiška dvojno slavlje. Skupaj s provincialom p. Marjanom Čudnom smo se veselili praznika Svetnika, ki se ga prav letos posebej spominjamo po njegovem pogumnem iskanju miru med narodi. Poleg tega pa smo v frančiškanski cerkvi sv. Jakoba praznovali 70. obletnico redovništva p. Pashala Gorjupa.

Od leta 1949 je minilo veliko let, v katerih so številni, tako trpki kot navdihujoči doživljaji našega patra Pashala vedno bolj približevali Bogu. Tako zdaj poln modrosti vedro živi v Gospodu, v molitvi črpa iz zaklada spomina Življenja in ga razdaja vsem okoli sebe.

Provincial p. Marjan Čuden, ki je s p. Pashalom v Šiški preživel nekaj skupnih let, v katerih sta stkala prijateljske vezi, ga ni želel ob prazniku hvaliti. Pater Pashal ga je bil namreč sam podučil, da ni dobro, da te ljudje hvalijo, saj potem nič ne ostane za nebesa. Tako se je provincial ob pomoči sv. Frančiška zahvalil Bogu – za slavljenca: Hvaljen, moj Gospod za p. Pashala, za njegovo ponižnost, ki odpira srce do drugega, Hvaljen, moj Gospod za njegovo vzgojo

rožic in krašenje cerkve, Hvaljen, moj Gospod za njegovo skrb za duhovne poklice, Hvaljen, moj Gospod za njegovo ljubezen do Brezmadežne in življenje v njenem varstvu ter za njuno zbližanje v Šiški, vse to v iskanju Boga, ki je *"dobrota, vsa dobrota, najvišja dobrota."*

P. Pashalu se zahvaljujemo za njegovo duhovno spremljanje občestva. To se kaže v navdihujoči veri v Najsvetejše in zaupanju v Brezmadežno Devico ter ohranjanju spomina na fatimske dogodke. Zgled nam je tudi v ponižnem iskanju Lepote, ki jo potrjujeta njegova ljubezen do rož in velika skrb za bogoslužni prostor. Veliko časa in ljubezni je posvetil vzgoji ministrantov, za kar smo mu hvaležni.

P. Pashalu čestitamo ob častitljivem jubileju in se tudi mi Gospodu zahvaljujemo zanj z besedami sv. Frančiška, ker *"Hvali in poveljuje Gospoda in se mu zahvaljuje in mu služi mu v veliki ponižnosti."*

Blaž in Špela Komac

Biserna maša – p. Filip Rupnik OFM

Mogočno so zadonele obnovljene orgle na Kapeli in pevci so na vse grlo zapeli: »Biseromašnik, bod' pozdravljen...« Po cerkveni ladji so se proti daritvenemu oltarju premikali ministranti s svečami in za njimi somaševalci: nadškof p. Stanislav Zore, domači župnik p. Niko, slavljenec p. Filip... Pater Niko je pozdravil g. nadškofa, nekoč v sedemdesetih letih je bil novinec tokratnega slavljenca prav tu na Kapeli, torej je bil p. Filip njegov magister...

Tega se je g. nadškof hvaležno spominjal, pridigo pa je naslonil na nedeljski božjo besedo, bila je prav nedelja novih maš... Po obhajilu so se p. Filipu zahvalili župljani Kapele in orisali njegovo pot služenja od mašniškega posvečenja naprej... Povzemam glavne poudarke, objavljene tudi na www ofs.si Najprej je bil nastavljen v Kamniku. Ker se je že pri vojaki nalezl jetike, je po zdravniškem pregledu takoj odšel za pol leta v bolnišnico na Golniku. Od tam je leta

1962 prišel na Sveto Goro pri Gorici, kjer je pomagal pri spovedovanju, kolikor je smel zaradi zdravja. Po treh letih se je selil v Strunjan za župnika in predstojnika samostanske skupnosti. Tam je imel za sobrata rodne brata, z redovnim imenom p. Leon. Po šestih letih, leta 1971 torej, je bil izbran za magistra novincev. Ta skrb mu je bila zaupana devet let. Vmes je priromal na Kapelo in določili so ga za asistenta tamkajšnjega bratstva Frančiškovega tretjega reda. V tem času je bil »kriv«, da so nekateri stopili v ta svetni red. Leta 1980, navezan na samostansko skupnost v Kamniku, je postal še narodni voditelj FSR Slovenije, kar je ostal šest let. Takrat so ustanovili na Primorskem posebno duhovniško skupnost tretjega reda. Vanjo se je včlanil tudi škof Janez Jenko z obrazložitvijo: »Ker mi svetnik, četudi je iz 13. stoletja, s svojo ljubeznijo do Kristusa, evangelija, ljudi in tudi dela pomaga, kakšen naj bi bil na mestu, kamor me je Kristus postavil«. V tem času

je bil p. Filip štiri leta znova na Sveti Gori. Od leta 1986 do leta 1995 je bil rektor romarske cerkve na Svetih Višarjah. Ker je bil preveč Slovenec, se je moral kot Čedermac umakniti z Višarij. Vrnil se je v Strunjan, od koder je opravljal službo regionalnega ljubljanskega asistenta tretjega reda. Po božji previdnosti, saj je kot asistent spoznal vso Slovenijo, je leta 1998 kljub visokim letom in brez znanja jezika odšel za sedem let v Avstralijo, v Sydney, za pomočnika p. Valerijanu Jenku pri delu med izseljenci. Ko se je vrnil v Slovenijo, je bil od leta 2005 rektor romarske cerkve pri Novi Štifti pri Ribnici, zadnja leta pa je del samostanske skupnosti na Kapeli nad Novo Gorico.

Za tednik Družina je pred leti povedal:

»Človek, če vzame zares redovništvo, je srečen, tudi če včasih 'klepljejo' po njem. Zato je geslo na moji zlatomašni podobici: »Srečen tisti, ki najde svoje veselje v Gospodovi volji«. Če potrpi, sprejme z veseljem ali vsaj z dobro voljo tudi odločitve predpostavljenih. Sprejel sem tudi, da so me preganjali zaradi maternega jezika. Skratka, tisti, ki slutijo ali so spoznali, da jih Bog kliče v svojo službo za duhovnika ali redovnika, naj se zavedajo, da bodo srečni samo takrat in v tistem, kar je zanje izbral Bog.«

P. Filip je bil torej na vseh postajah svojega služenja tesno povezan, lahko bi rekli, zraščan s Tretjim redom, FSR in sedaj OFS. Raziskoval je njegovo zgodovino, predvsem na Primorskem in to vse skrbno zapisoval, najbolj vredno pa je njegovo navdušenje, s katerim je mnoge privabil na Frančiškovo pot.

V imenu Narodnega sveta OFS se je p. Filipu zahvalil in mu izročil zahvalno listino tajnik NS OFS Metod Trajbarič. V imenu domačega bratstva OFS se mu je zahvalila s šopkom domačega cvetja najstarejša članica bratstva s. Aurelija, ki je bila v času prvega služenja p. Filipa na Kapeli tudi novinka, vendar v FSR... Zahvalili smo se p. Filipu da s svojo iskrivostjo, včasih tudi hudomušnostjo, predvsem pa modrostjo bogati naša srečanja in jih zaključuje s Frančiškovim blagoslovom.

Praznovanje smo zaključili z bratskim druženjem v samostanski jedilnici. Pred tem smo si lahko na samostanskem hodniku ogledali bogato pregledno razstavo o življenju in delu p. Filipa, ki so jo pripravili hvaležni župljani. Naj ga dobri Bog blagoslavlja in ohranja v svojem objemu ter ga tako nagradi za njegovo zvesto služenje!

Srebrna maša p. Darka v Melbourneu

V Melbourneu smo se na Slomškovo nedeljo, 22. septembra 2019, veselili s srebrnomašnikom patrom Darkom Žnidaršičem, najprej v cerkvi in potem še v dvorani na slovesnem družinskem kosilu. V ponedeljek, 23. septembra, pa smo mu nazdravili za njegov 52. rojstni dan: Bog Te živi, pater Darko, in Marija Pomagaj varuje!

Mir in dobro!

Ciril A Božič

Bog je veselje, zato je pred svojo hišo postavil sonce

Petega julija 2019, na dan slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, se je s Kostanjevice nad Novo Gorico k sv. Frančišku Asiškemu v Umbrijo odpravila nadvse dobrovoljna in pisana skupina romarjev. Domači farani Kostanjeviške Marije smo se zelo razveselili zbrane kompanije, ko smo na avtobusu našeli kar enajst parov smejočih otroških lic, nekaj nadobudnih mladostnikov in tudi družino prijateljev iz Kranja. Za naše duhovno in posvetno dobro sta skrbela dva angela varuha - p. Niko Žvokelj in p. Marjan Čuden.

Prvi postanek na našem romanju je bilo svetišče La Verna. Slikovit samostanski kompleks se nahaja v pokrajini Toskana, na nadmorski višini 1128 m, v strmem pobočju gore Penna (1283 m n.v.). S severne in vzhodne strani svetišče obdaja gozd, proti jugu in zahodu pa se z obzidja odpira veličasten razgled.

La Verna je izjemen kraj. Tukaj je sv. Frančišek prejel doživljenjsko znamenje Božjega dotika, Kristusove rane (stigme). Pri sv. maši nam je p. Marjan spregovoril o ljubezni in o tem kako stvarno je sv. Frančišek živel Kristusovo zapoved ljubezni do Boga in bližnjega. Udeležili smo se popoldanske procesije, obiskali najsvetejše dele svetišča ter si vzeli čas za osebno molitev. La Verna nas nagovori brez hrupa, tiho in skrivnostno, ampak celovito, v ljubezni ni prostora za polovičarstvo.

Z obilo izhodišč oz. tematik 'za glodanje', kot nas je podražil p. Marjan, smo zapustili Toskano in zvečer prispeli v Assisi.

Drugi dan romanja je bil pester, tako z ogledi kakor z doživetji. Zbudili smo se v sončen dan, ki je obetal visoke temperature. Nič zato, ob zanimivih zgodbah, otroškem čebljanju in odličnem italijanskem sladoledu nam stopinje niso prišle do živega.

Pot nas je najprej vodila med dobre ljudi, v Rietsko dolino. 'Dober dan, dobri ljudje!', je vzklikal sv. Frančišek, ko so njega in brate, zasmehovane od Asiških domačinov, ljudje v kraju Poggio Bustone sprejeli odprtih rok. Po ozki in vijugasti cesti nas je naš odlični šofer Mustafa varno dostavil ob vznožju samostana Greccio, vzdane v skalno pečino nad istoimensko vasjo. Skrit in odmaknjen v samoto skalovja je bil samostan namenjen predvsem tistim, ki so izbrali puščavništvo in tako je še danes.

Sv. Frančišek je trubadur, ki poje hvalno pesem v imenu vsega stvarstva. Najbolj poznana je njegova Sončna pesem, v kateri opeva ter časti Stvarnika in stvarstvo. Kot tak je med oznanjevanjem mojstrsko izbiral kraje, kjer se je lahko v tišini posvečal molitvi in Božji bližini. Podobno kot z La Verne je tudi razgled s samostana Greccio na Rietsko dolino dihal jemajoč, tako da se ob pogledu na lepote stvarstva, ki ležijo pred nami kot na dlani, Sončna pesem sama od sebe prikrade v misli.

Greccio nam govori o Življenju. Sv. Frančišek je tukaj skupaj z domačinom Giovannijem Velita na Božični večer leta 1223 postavil prve žive jaslice. Skozi stoletja so jaslice postale osrednji simbol Božiča in v spomin na ta dogodek so v Grecciu razstavljene številne jaslice iz celega sveta. Božje dete v jasliah je znamenje življenja in upanja. S p. Nikotom in p. Marjanom smo se na tem svetem kraju zahvalili za dar življenja in za stvarstvo.

V Rietski dolini smo obiskali še Fonte colombo, sveti kraj kjer je Frančišek na prošnjo sobratov pripravil in dal zapisati 'Pravila za življenje reda manjših bratov'. Nato smo se vrnili v Assisi. Prvič ali 'ne-vem-kolikič', obisk bazilike sv. Frančiška je vedno posebno doživetje. Sv. Frančišek je hotel biti pokopan na smetišču onkraj mestnega obzidja, kot najmanjši med najmanjšimi, tako kot je živel. Bratje so poskušali njegovi prošnji ugoditi, vendar so ljudje kraj že pred tem očistili in takoj zatem postavili manjšo cerkev, ki je sčasoma postala mogočna bazilika. Grob sv. Frančiška se nahaja v spodnjem delu. Vernim in nevernim je bazilika najbolj znana zaradi neprecenljivih Giottovih poslikav in njegove znamenite 'indigo' modre barve, kot tudi zaradi potresa leta 1997, ki je poslopje in celotno Umbrijo hudo prizadel. Baziliko obišče do milijon romarjev in turistov na leto, preveč, da bi lahko v miru in tišini občudovali podobe, ki nas obdajajo. Skromen nasvet bi mogoče bil, da si poiščeš svoj kotiček in se poskušaš vsaj za nekaj minut zavedati svetosti tega kraja.

Preden smo vstopili v baziliko in se prepustili njenim čarom, nam je p. Marjan spregovoril o sestri smrti, kot jo imenuje Frančišek. Spomnil nas je, da smo kristjani glede misli na konec posebni. Verujemo, da s smrtjo razpade šotor našega zemeljskega življenja in se začne novo življenje. P. Marjan nas je povabil naj v sebi gojimo hrepenenje po večnem življenju pri Bogu, kajti to hrepenenje nam lahko pomaga, da bomo živele polno zemeljsko življenje, rastli v ljubezni do bližnjega in tudi lažje premagali strah pred sestro smrtjo.

Nazadnje smo obiskali še cerkev sv. Klare, na drugem koncu Assisija. Ob sprehodu skozi mestece smo pasli oči na številnih okusno urejenih izložbah in si privezali dušo s kavico ali kakšnim posladkom. Spotoma smo se ustavili pri rojstni hiši sv. Frančiška. Ob kipu očeta in matere sv. Frančiška smo razmišljali o vlogi staršev in otrok v družini ter o tem kako pomembno je, da smo si v oporo in pomoč, kot tudi to, da po naših najboljših močeh gojimo ljubezen v družini. Družina je osnovna celica družbe in najpomembnejša popotnica za otrokovo odraslo življenje.

V cerkvi sv. Klare sestre klarise hranijo križ iz cerkvice sv. Damijana s katerega naj bi Jezus prvič navedel Frančiška z besedami: "Frančišek, popravi mojo cerkev". V njej je poleg sv. Klare pokopana tudi njena sestra sv. Neža. Oba naša patra sta večkrat med potjo dejala, da v Assisiju vsak kamen govori, toliko so znamenja in pričevanja. Nekaj bo zagotovo na tem, kajti če povzamem vtise svojih soromarjev ga ni bilo med nami, ki bi odhajal iz Frančiškovih krajev nezaznavan. Vsak od nas je odnesel s seboj svoje sporočilo, svoj pečat, vsi pa smo bili enotni v tem, da si želimo čimprej spet skupaj na pot in da se bomo v Assisi še vračali.

Po obilni in odlični večerji je sledila še večerna zabava, kjer so imeli glavno vlogo otroci, ki jim energije res zlepa ne zmanjka!

Zadnji dan našega romanja smo začeli z nedeljsko sv. mašo v Porcjunkuli pri Mariji Angelski. Ta majhna in skromna cerkva je bila sv. Frančišku najbolj pri srcu. Na poti proti domu sta naša dva angela varuha poskrbela še za eno krasno presenečenje, ki bo ostalo naša romarska skrivnost. Drage bralke in bralci upam, da vam je bil ta prispevek vsaj malo v veselje, še bolj pa v vzpodbudo, da se odpravite na romanje k sv. Frančišku. Glede na osebno izkušnjo lahko rečem, da vam ne bo žal in da prvič po vsej verjetnosti ne bo zadnjič.

Hvaležna romarka

Petindvajset let Slovenskega verskega središča v Lemontu

Po obisku New Yorka in Toronta, kjer imam dva strica in dve teti, sem v četrtek 19. septembra 2019 v popoldanskih urah pristal na letališču v Chicagu. Brez težav in zelo hitro sem opravil carinske formalnosti. Pri prtljagi sta me že čakala p. Metod in p. David. Vožnja z letališča O'Hare v Lemont je kljub zastoju v prometu hitro minila. Kratkočasili smo se z obujanjem spominov in izmenjavo novic.

Zvečer je bil v Slovenskem domu koncert Komornega zbora Megaron pod vodstvom dirigenta Damijana Močnika. Več kot trideset mladih pevcev je poslušalcem preko pesmi pričaralo košček slovenske domovine.

Zboristi so na turneji po ZDA. Začeli so jo v Lemontu. Koncertu je sledilo druženje ob pognjeni mizi med katerim so nekdanji gojenci Škofijske gimnazije v Šentvidu še nekajkrat zapeli. Ubrani glasovi niso dovolili, da bi se razšli. Nekateri obiskovalci so vztrajali do konca, čeprav jih je čakala nekajurna vožnja domov.

Naslednje jutro so se pevci, ki so prespali v domu duhovnih vaj, zbrali v cerkvi Marije Pomagaj in pred odhodom v Cleveland zapeli Marija skoz' življenje in Slomškovo Glejte že sonce zahaja.

Ob 11. uri smo šli maševat k sestram, ki v bližini oskrbujejo dom za onemogle. Vesele so bile obiska in slovesnega somaševanja.

V petek po kosilu smo se sešli z Lemontskim krožkom. To je skupina zavzetih in predanih rojakov, ki čutijo močno pripadnost slovenskemu verskemu središču v Lemontu. Predstavili so nam dosedanje delo, načrte in izzive. Beseda je tekla tudi o prihodnosti Lemonta. Na to temo se bomo še pogovarjali, saj je letošnji provincialni kapitelj sklenil, naj vodstvo province do prihodnjega provincialnega kapitlja in v dogovoru s tamkajšnjimi brati izdela načrt prihodnosti naših postojank v ZDA in Avstraliji.

Na koncu sestanka smo zmolili za pokojno Dano Rebrico Blase, župljanko in članico Slovenskega katoliškega centra. Pred dvema letoma sem se z njo pogovarjal na sestanku Lemontskega krožka. Že takrat je bila bolna, a je kemoterapijo in drugo zdravljenje zelo pogumno prenašala. Bila je ravnateljica Slovenske šole v Lemontu. Dejavna je bila na mnogih področjih. V soboto smo se od nje poslovili v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Lemontu in jo pokopali na tamkajšnjem pokopališču. Naj ji Bog vse dobro bogato povrne!

V soboto zvečer je v Slovenskem domu v Lemontu predaval p. Tadej Strehovec, ki je v Chicago prispel v petek. Predaval je o sovražnem govoru. Ta tema je vedno bolj pereča tudi v ZDA.

Nadškof p. Stane se nam je pridružil v soboto proti večeru. Nedeljski zajtrk se je spremenil v rekreacijo.

Za mizo smo sedeli in se pogovarjali od osme do desete ure. Bili smo bratstvo, ki se mu nikamor ne mudi. Redko doživetje.

Slovesna sveta maša ob 25. letnici slovenskega verskega središča v Lemontu se je začela ob 11. uri. V polni cerkvi so prve klopi krasili otroci v narodnih nošah. Praznovanju se je pridružil tudi hrvaški kustos iz Chicaga fra Jozo Grbeš. Med sveto mašo so prepevali cerkveni zbor Marija Pomagaj, Zbor Špendov in otroški zbor. V začetku svete maše so otroci prinesli pred oltar fotografije vseh skupin, ki delujejo v verskem središču: krasilke, čistilke, redarji, ministranti, pevski zbor in bralci. Nadškofa in vse zbrane je pozdravila ga. Milena Žerdin.

Navajam nekaj misli iz nadškofove pridige: »Lemont je bil in je romarsko središče Ameriških Slovencev, pred petindvajsetimi leti pa je postal tudi dom za vse tiste Slovence, ki ste bili tako ali drugače s tem središčem povezani. Župnija je dom kristjanov, ki v njej poživljajo svojo vero, utrjujejo upanje in živijo

ljubezen. Tukaj raste vaš odnos z Bogom in vaš odnos med seboj.

Ustanovitev slovenskega verskega središča pred petindvajsetimi leti je poživila slovensko versko skupnost in ji podaljšala življenje. V vsem tem se kaže slovenska iznajdljivost, pripravljenost delati skupaj in pripravljenost delati za skupnost. Ko tega ni več, ko posameznik ni pripravljen storiti nekaj za drugega, zastojno, solidarno, takrat začne sredi največjega razcveta skupnost umirati. Pomembno je, da vaša medsebojna povezanost raste, da raste pripravljenost delati skupaj in delati za skupnost. To zmorejo tisti, ki so ponosni na svoje korenine in skrbijo zanje.

Narodne noše tukaj v cerkvi so znamenje tega, da znamo skrbeti za svoje korenine, da živimo zanje. Na nek način bi morali vsi mi stalno nositi narodno nošo, nošo svojega življenja, nošo svojih prednikov. Stalno bi morali nositi tudi obleko svoje vere, evangelija. Stalno bi morali biti oblečeni v Jezusa Kristusa. Nositi to obleko pomeni nositi svojo narodnost in svoje krščanstvo.

Od vaših staršev ste prevzeli vse tiste kreposti in dobre lastnosti, ki so jih krasile in nadaljujete skrb za slovensko skupnost po njihovem zgledu. Zahvaljujem se vam za to in vam čestitam.

Najbrž ni bilo vedno lahko ostajati zvest slovenskim verskim in kulturnim koreninam in najbrž ni bilo vedno lahko ostati dejavno navzoč v tej skupnosti. Ne vem, če si je kdo zapisoval, koliko kilometrov ste prevozili, ko ste prihajali sem. Iskrena hvala vam za vse to in vsem izrekam priznanje. Naj vas Bog nagradi s svojim blagoslovom!

Povečujte Očeta s tem, da boste obrodili obilo sadu in ostali njegovi učenci. Pri tem prizadevanju naj vas spremlja Marija, Kraljica ameriških Brezij.»

Po sveti maši smo se zbrali v Slovenskem katoliškem centru h kulturnemu programu. Najprej nas je pozdravila ga. Tina Ruda, predsednica Slovenskega katoliškega centra. Za njo je besedo povzel p. David Šrumpf. Spregovoril je o začetkih Slovenskega verskega središča in katoliškega centra. Sledil je zgodovinski pregled, ki ga je predstavila ga. Nandi Puc, slikovno gradivo pa je pripravila ga. Reza Rozman.

Nastopile so skupine: zbor Špendov, slovenska mladinska skupina Marelja in otroška skupina SVS.

Sledilo je kosilo, ki ga je pripravila ga. Lilijana Čepon s sodelavci. Tudi brez torte ni šlo. Okusno mojstrovino sta pripravili ga. Kristina Čepon in ga. Maria Blood. Kosila se je udeležilo 270 rojakov in drugih gostov.

V ponedeljek po jutranji maši smo se začeli pripravljati za vrnitev domov. Po kosilu smo se odpravili v samostan Sv. Petra v Chicagu, kjer pri naših bratih po hudi poškodbi okreva generalni minister fr Michael Perry.

Z generalnim ministrom smo se v rekreacijski sobi samostana zadržali v pogovoru. Podrobno nam je razložil kako je prišlo do nesreče. Kolesaril je v parku ob jezeru. Za trenutek je pogledal stran in ni opazil stopnice na poti. Posledica padca je bil zlom desne stegenice pri kolku. Kost se je pri kolku zdrobila v enaintrideset koščkov. Hvala Bogu ne čuti bolečin in

dobro okreva. Upa, da bo po novem letu že v Rimu in bo lahko nadaljeval z delom.

Ob zaključku je prosil za blagoslov, ki mu ga je podelil nadškof p. Stane. Pozdravlja vse brate in sebe in red priporoča v molitev.

Potovanje domov je potekalo brez zapletov. Bili smo mirni, ker je p. David že v Chicagu ugotovil, da naš prevoznik iz Pariza na Brnik ni Adria Airways, ki je v torek in sredo prizemljila svojo floto.

Praznovali smo petindvajset let Slovenskega verskega središča v Lemontu. Praznik je čas, ko se odpremo svojim najglobljim hotenjem, ki čakajo v srcu, da se izrazijo. Ko to storimo, v nas posvetita luč in ljubezen iz duhovnih globin.

Zahvaljujem se p. Metodu in p. Krizologu za gostoljubnost in bratsko druženje in slovenskim rojakom za prijaznost in lep sprejem, ter za luč in ljubezen, ki so nam jo podarili iz svojih duhovnih globin.

p. Marjan Čuden

Habit dela redovnika

1. Ker je **javno pričevanje lastne posvečenosti**: »Redovniki naj nosijo habit ... v znak njihove posvečenosti« (c. 669/1).
2. Ker je **znak uboštva**, saj gre za enostavno oblačilo, ki je za vse enako, brez razlik in modnih nečimrnosti: »Redovniki naj nosijo redovno oblačilo ... kot pričevanje uboštva (c. 669/1).
3. Ker habit zagotavlja **polno in stalno razpoložljivost v službi**, ki so si jo redovniki in duhovniki izbrali.
4. Ker habit ostaja **trajen klic k svetemu** v svetu, ki na sveto rad pozablja, kot da bi BOGA ne bilo in bi notranje vrednote bile nekaj nepotrebne in domišljiskega.
5. Ker je habit **uniforma**; nima samo enostavne naloge oblačila, zaradi katere je ena obleka enaka drugi.
6. Ker je **obramba**: pred drugimi in pred samim seboj.
7. Ker ga izpostavlja (daje na svetilnik in ne pod mernik) in s tem **zavezuje k skladnosti** vedno in povsod.

*Zapisano na steni krojaške delavnice
Kustodije Svete dežele v Jeruzalemu*

V Novem mestu je vedno kaj novega

Ponovno zapis iz mesta, kjer je vedno nekaj »novega«, če ne drugo ostaja mesto v svojem naslovu Novo. Statistika kaže, da se nisem oglašal od marca letos. Zadnja Poročila niso prinesla novosti iz našega mesta. Pa naj bodo tokrat.

Po dveh letih se počasi zaključuje temeljita in zgodovinska obnova novomeškega Glavnega trga. Vsi dostopi na trg so zaprti za javni promet, tudi vsi dostopi do Frančiškanskega trga. Naše malo mesto sledi trendom sodobnih mest, ki zapirajo ožja mestna jedra; čeravno se naše mesto težko kosa z velikimi mesti, pa vendar.

Brate v kloštru se skupaj z drugimi, ki so nam blizu in nas imajo radi, oziroma spoštujejo ter cenijo naše delovanje, veselimo 550 let stalne navzočnosti Frančiškovega duha v Novem mestu. Gvardijan p. Tomaž se dogovarja in snuje razne načrte, kako

olepšati naš samostan in ga tudi na zunaj narediti privlačnega za obiskovalce. V načrtu je obnova fasade, barvanje tako cerkve kot samostana iz strani, ko je fasada narejena; obnoviti je potrebno tudi omet na zgornjih podstrešnih delih, ker je na večjih mestih odpadel. V načrtu je stalna razstava naše zgodovine po stenah spodnjega hodnika samostana, ki so prazne. Razstava umetniških del in eksponatov iz naše zgodovine pa bi bila na hodniku okrog knjižnice, kjer je itak že predviden prostor za razstave. Za nedeljo 27. oktobra je načrtovana slovesna sveta maša v počastitev častitljivega jubileja; vodil jo bo ljubljanski nadškof Stanislav Zore. 31.10.1469 ni dan prihoda frančiškanov v Novo mesto, ampak dan izdaje dekreta, frančiškani pa so prišli potem 6. januarja 1470 in ob tem sprejeli v posest podarjeni kraj. V minulem letu je bila tudi narejena zgodovinska obnova stopnic iz zgornjega vrta

na spodnji ob Krki. Je pa še en projekt, ki se snuje in dobiva končno obliko; to je postavitev kipa frančiškana z rastočo knjigo. Kip naj bi stal pred cerkvijo na levi strani sedanjega, ki je postavljen v čast p. Hugolinu Sattnerju. Ob tem naj bi se tudi obnovil park pred cerkvijo.

Po uspešnem zaključku šolskega leta, 2.6. 2019, smo pričeli novo; z skrbjo ugotavljamo, da je v 1. razred vpisanih samo 22 otrok. In če je za verjeti statistiki, samo 5 otrok od vpisanih, je bilo krščenih pri nas, ostali drugod. 25 otrok krščenih pri nas leta 2013 letos ni prišlo k verouku. Tudi pri sosedih, v stolnici je vpisanih samo 8 otrok in okrog 20 v Šmihelu. Realnost, ki izziva. Hvala Bogu, glede na vse, da smo v zelo spremenljivih časih in da je naša cerkev za promet zaprta, hodi vseeno k nam še vedno precej ljudi. Težko bi kar ukinili eno sveto mašo od 5., ki so vsako nedeljo v naši cerkvi. Tudi je veliko mladih družin z otroki. Letošnje leto se je poročilo kar nekaj več parov kot prejšnja leta. Ni pa veliko krstov.

Zdravstveno stanje štirih bratov ob reki Krki je zaenkrat stabilno. Vsak se po svoje trudi za preventivo. Želimo si in zato tudi načrtujemo, da bi naš kloster postal lepši na zunaj in tudi znotraj; zato se delajo načrti za prenovo. Ob vsem pa ne smemo pozabiti na le eno je potrebno, pričevati za živega Boga kor skupnost in tudi kot posamezniki. Vse dobro iz našega novomeškega klostra.

p. Krizostom

Peter Lavrih, frančiškanski redovnik

Komisar za Sveto deželo

Od leta 1988 vodi romarje po krajih, kjer je hodil Jezus

Frančiškan pater Peter Lavrih je te dni v Sveti deželi. Ne prvič, že stotriinšestdesetič. Prvič je bil tam leta 1980, od leta 1988 pa romarje vodi po Kristusovih poteh kot vodja Komisariata za Sveto deželo, v okviru katerega se je doslej na pot podalo že čez 10.000 Slovencev.

Niste ravno redovnik, ki bi Bogu služil v meniški celici za samostanskimi zidovi. Kartuzijam, kjer je dan razdeljen na 8 ur molitve, 8 ure dela in 8 ur počitka, le redko pogledajo izza obzidja.

»Frančiškani smo srednjeveški red iz 12. stoletja in smo eni od ubožnih rodov, kar pomeni, da nimamo posesti. Klasični zgodnji redovi iz sredine prvega tisočletja imajo posestva in od tega živijo. Pleterski kartuzijam si vseeno en dan v tednu privoščijo hojo v okolici samostana. Nekateri njihovi patri pa imajo tudi dolžnost kontakta s svetom. Podvrženi so strogi klavzuri in imajo obiskom namenjeno posebno sobo. Jovanki je bilo s Titom dovoljeno obiskati samostan, ker velja pravilo, da je to vladarjevim ženam dovoljeno. Ta obisk niti ni bil tako napačen, saj so takrat asfaltirali cesto od Šentjerneja do kartuzije.«

Da ne bomo krivični, po svetu ne potujete kot turist, ampak opravljate delo organizatorja potovanja in vodiča. Ker so to romanja, tudi duhovnega vodje. Kje vse ste poleg Svete dežele že bili?

»V Indiji smo šli po poteh Matere Terezije in Frančiška Ksaverija, v Afriki smo obiskali kraje, kjer delujejo naši misijonarji, Madagaskar, Togo, Zambija, bili smo v Avstraliji, šestkrat smo šli s transsibirske železnice do Vladivostoka. Ko se vrnem iz Svete dežele, kamor odhajam jutri, grem naslednji dan s šentviško mladino po Evropi. Avgusta se podamo v Sankt Peterburg. Preden gremo septembra na Tibet po sledeh naših misijonarjev izpred 100 let, imam predvideno še kolesarjenje s kolesarsko sekcijo Društva prijateljev Svete dežele. Pred desetimi leti smo se odločili, da prekolesarimo celotno pot ob Donavi. Reka je dolga 2850 kilometrov. Letos gremo od Esztergoma na Madžarskem do Novega Sada. Preostane nam le še del od tam do Golubca pred Džerdapom. Pot od Džerdapa do Črnega morja, dolžine 800 kilometrov,

smo pred leti v 10 dneh že opravili. Na poti spimo v poceni namestitvah. Ponavadi zjutraj rezerviram v kakšnem hostlu ali mladinskem domu dve sobi za približno 20 ljudi. Za prehranjevanje nam zelo prav pride avtodom Adrie mobil. Razen njim bi se rad zahvalil še nekdanjemu vrhunskemu kolesarju Sandiju Papežu, ki uredi, da nam novomeški kolesarski klub posodi prikolico, da kolesa pripeljemo na izhodiščno točko in potem domov. Poleg omenjene poti smo štirikrat prekolesarili 800 kilometrov Jakobove poti, v Litvi smo se peljali od Kaunasa do morja, naredili Frančiškovo pot od Siene preko Assisija do Rietija. Peljali smo se tudi ob Renu od Bodenskega jezera do Kolna, kamor so nekdanje romali Slovenci k svetim trem kraljem v Kelmorajn. To romanje je posrečeno predstavil Drago Jančar v delu Katarina, pav in jezuit. Spomnili smo se stare romarske poti Via Egnatia iz Rima v Bizanc, ko smo kolesarili najprej od Drača do Soluna in naslednje leto od tam do Carigrada. Lani smo šli s kolesi za 20-letnico društva z Viča do Medžugorja.«

Prevzel posle agencije

Ali to pomeni, da se boste za 30-letnico odpeljali le še do Brezij?

»Kaj?! Tja gremo lahko vsak dan namesto malice ...« (smeh)

Pravite, da je Sveta dežela zemljepis Svetega pisma, je Biblija, ki je postavljena na zemljo, na jezero, na goro ... Katere kraje obiščete?

»Ta del sveta je domovina našega odrešenika Jezusa Kristusa, kjer je živel svojih 33 let. Zato jo imenujemo sveta. Z romarji hodimo po Jezusovih stopinjah od oznanjenja v Nazaretu, do njegovega rojstva v Betlehemu, javnega delovanja, trpljenja, smrti in vstajenja. Konkretno so to Nazaret, Betlehem, Galileja, Jeruzalem in drugi manjši kraji. Stopimo tudi na tla stare zaveze, obiščemo Egipt s Sinajem, Jordanijo s krajem, kjer je Janez Krstnik krstil Kristusa v reki Jordan in kraj Mukawir, kjer je bil Janez Krstnik obglavljen. Tako kot ostali turisti se tudi mi podamo od doma, drugod prenočujemo, se hranimo, gledamo znamenitosti, a naša pot je slavljenje vere.«

Jeruzalem je mesto treh religij. Očitno sobivanje poteka brez težav. Posebno mesto imajo v Sveti deželi frančiškani. Od kod ta privilegij?

»Frančiškani imamo status varuha svetih krajev. Tam smo navzoči s skrbjo za svetišča, vršimo bogo-služje, imamo šole, biblični inštitut, muzej, sekcijo arheologov ... Točno 800 let je, kar je leta 1219 sve-ti Frančišek prišel na vzhod in se srečal s sultanom Malek Al Kamilom. Njegov namen je bil iti k sultanu in mu govoriti o Kristusu. To sta bila dva moža globoke vere, ki sta se poslušala. Med njima ni bilo nikakršne nestrpnosti. Tisti, ki je globoko veren, ne bo dvignil roke nad drugega. Rezultat pogovora je bil, da mu je sultan dovolil, da se Frančišek s svojimi brati naseli v krajih, kjer je živel Kristus in tu smo ostali do danes.«

Kako ste vi prišli na to pot?

»V osemdesetih letih me je angažirala turistična agencija Kompas. Nekega dne mi je Janez Kocijančič dejal: 'Pater, saj to lahko vi sami delate. To so vaši kraji, tam imate frančiškane, zakaj bi to počeli za Kompas?' Kmalu sva se dogovorila še za 50-odstotni popust za romarje pri letalskih kartah Adrie.«

Saj ime komisariat ne izhaja iz tega, da je bil Kocijančič tiste čase uspešen gospodarstvenik in lahko bi rekli tudi partijski komisar?

»To besedo v svojih jezikih uporabljajo tudi druge države. Pomeni poverjenišvo. Tudi komisarij v Bruslju so poverjeniki za skupno politiko Evrope. Jaz sem po-verjenik službe za Sveto deželo, kar pomeni zbiranje darov za Sveto deželo, promocijo, romanja ...«

Kristusov osel in dolajji

Kako je bilo videti romanje v Jezusove kraje, ko še ni bilo letal?

»Obstaja zanimiv opis romanja iz leta 1910, ko je ljubljanski škof Jeglič tja peljal 540 Slovencev. Na ladjo so se vkrcali v Trstu in se odpeljali v Jafo. Na poti so bili skoraj mesec dni. Bivali so v Jeruzalemu in okrog hodili peš, na primer dve uri do Betlehema. Redki so si privoščili konja in videli tudi Galilejo ali Nazaret. Do Mrtvega morja se jih je nekaj zapeljalo z vozovi. Ko so prispeli do obale, so zagledali začasni bife s hladno pijačo in sadjem. Nekdo od slovenskih romarjev se je znašel, prišel tja pred njimi in naredil dober posel.«

Je obisk Jeruzalema varen?

»Zelo. Govorim o varnosti romarjev. Nimamo po-datka, da bi kdo od ekstremistov, teh ali drugih, koga ogrožal. Vsi vedo, da romarji prinašajo denar in to upoštevajo. Za zaslužek si najdejo razne načine. Moj stari znanec iz tistih krajev ima osla, za katerega za-gotavlja, da je na njem jezdil sam Kristus. Romarjem pove, da ker je pri njih trava bolj redka, se je osel že navadil na dolarje.«

Vam vaše redovniško oblačilo pomaga na poti?

»Zaradi habita vedo, kam me umestiti, in imajo do mene zelo spoštljiv odnos. Kličejo me abuna, naš oče. Na vsakem koraku me vabijo: 'Pridi, abuna, boš pil kavo.' Trgovci tega ne delajo iz ljubezni do abune, ampak ker vedo, da je z abuno še kakšnih 50 romarjev, ki mu sledijo.«

Verjetno na poti tudi ni šlo vedno vse gladko.

»Spomnim se peripetije, ko sem peljal gospe v Prago na obisk praškega Jezuščka. Zjutraj mi jih je ne-kaj povedalo, da morajo nujno še v trgovino. Opozoril sem jih, da vlak čez eno uro odpelje. Ko so nabavile, kar so želele, so šle iz trgovine pri drugem izhodu, kot so vstopile, in se izgubile. Prišla je ura odhoda, večinski del skupine je bil že na vlaku in ko je vlak že speljal, mi zazvoni telefon. 'Pater, me smo že na postaji.' 'Mi pa ne več,' sem jim odvrnil in svetoval, naj nas s taksijem ujamejo ob naslednjem postanku. Na njihovo žalost vlak ni bil prav počasen. Vozil je 120 kilometrov na uro in ko so nas po več kot 200 kilometrih le ujele, so za taksi že zapravile še zadnjih 300 evrov, ki so jih imele.«

Gredo nekateri tudi po večkrat z vami na roma-nje?

»Ena gospa je šla v Sveto deželo že dvajsetkrat. Nekateri od nekdanjih udeležencev pa zdaj slavijo Gospoda že v nebesih.«

Franci Kek

*Pogovor s p. Petrom Lavrihom je bil
objavljen v Nedeljskem dnevniku - 10. julija 2019*

Kaj nas zavezuje k delu za edinost kristjanov?

Rimski vojaki Jezusove suknje niso parali, kristjani pa smo jo raztrgali. »Kjer so grehi, tam so ločitve« (Origen). Jezus je jasen: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste imeli ljubezen med seboj« (Jn 13,35). Prizadevanje in trud za edinost kristjanov torej ni Sizifovo delo, saj nas spremlja trajna Jezusova molitev k Očetu, »da bi bili vsi eno«. Vsem kristjanom mora biti krščanska edinost pri srcu.

Katekizem katoliške Cerkve (v veliki meri delo vrhunskega teologa J. Ratzingerja) gradi na odločitvi 2. vatikanskega koncila, ki ga je sklical papež Janez XXXIII., ko je že kot diplomat v Turčiji spoznal situaciji različnih ver in že postavljaj temelje, ki jih bo razkril v času koncila. Njegov naslednik papež sv. Pavel VI. pa je v okrožnici Svoji Cerkvi v 108 čl. povedal namen, in sicer, da bo Cerkev medverski dialog in ekumenizem ponudila vsem, ki ga bodo želeli sprejeti. Cerkev je na te prve korake v novejšem času ponosna. To, da se nam toži po edinstvi Cerkve, je dokaz, da Kristus svoje Cerkve ni zapustil. Tudi to je Jezusov dar.

Pri delu za edinost kristjanov moramo imeti pred očmi najprej božjo čast, ki ima za nasprotnika glavni greh, to je napuh. Temu grehu se menda nihče povsem ne izogne, do izraza pa posebej pride, ko gre za prva, vodstvena in imenitna mesta. Koliko govorjenja je, ko gre za izbiro škofa, pa do konklav! Se posebej pride do izraza v pravoslavni Cerkvi, ko so vsi patriarhi »papeži« ali pa bi to želeli biti. Kdo med enakimi bo »prvi«? Zato se tako težko zmenijo za sklic sinode

(koncila). Potrebna je ponižnost. Dosežemo jo s kontemplacijo, molitvijo in s študijem. To je duhovno obhajilo z Besedo živega Boga. To posebej naglašja zaslužni papež Benedikt XVI., ko pravi, »da je bolje, če opustimo marsikaj sicer res potrebnega, kakor da zmanjka časa za pogovor z Bogom«. Delavci za edinost naj bi bili odprti za dialog, torej poslušanje. S pogovorom se marsikaj reši ali pa se vsaj bolje spoznamo. Bolje se je pogovarjati kot vojskovati. Koliko krat je bila od koncila sem ponovljena misel Janeza Dobrega: »Iščimo raje to, kar nas združuje, ne tistega, kar nas ločuje.« Bil je mnenja, da je edina pot, po kateri pride čudež, dobrota. V Carigradu ima pred župnijsko cerkvijo sv. Antona spomenik z napisom: »Papež Janez XXXIII. – prijatelj turškega naroda.« Tudi mati Terezija je bila pokopana z najvišjimi državnimi častmi. Njeno delo je bilo tudi tesno povezano z medverskim dialogom.

Sveti papeži Janez XXXIII., Pavel VI., Janez Pavel II. in zaslužni papež Benedikt XVI. so imeli ekumenizem za svojo prednostno nalogo. Morda se bo rana razdeljenosti zacelila šele ob Kristusovem prihodu. Naša dolžnost pa je, da pomagamo celiti rano ločenosti že v teku zgodovine. Če ni mogoče vzpostaviti edinosti v veri, je edinost v ljubezni vedno mogoča (H. U. Balthasar). Vsem kristjanom naj bo skupna naloga: uzavestiti ljudem, da Bog obstaja, da je Jezus priča za Boga, mi, Jezusovi učenci pa smo njegove priče.

P. Zdravko

Razmere – kaj se dogaja

Praznovali smo – 50-letnico pristanka na Luni – in sanjamo, kdaj bomo na Marsu, hkrati pa pozabljamo na vsakdanjo podobo: prekomerni odpadki, migranti v mnogih krajih sveta, vdihavamo onesnaženi zrak. Migrantom ne bomo kos, odpadkov nihče niti »zastonj« ne mara, zato jih, kar tako na domačem dvorišču sežigamo. Iščemo krivce in se sprenevedamo, komisije ne najdejo nič spornega, ljudi tolažijo, da je voda še vedno pitna.

Mladi s skirojem in s slušalkami v ušesih drvijo mimo pešcev. To je podoba sedanje družbe in bodoče civilizacije, - da je le ne bi novodobne zablode povsem uničile. Migranti pritiskajo na vse meje, domačih ljudi je pa vse manj. Lani se je v Sloveniji po desetih letih rodilo manj kot 19.000 otrok. Prazen prostor kar vabi iskalce, da si med nami najdejo svoje mesto. Podeželje se hitro prazni, zemlja se zarašča, primestje se pozidava, zemlja prekopava za športna igrišča, parkirišča, trgovske centre, hotele. Le za pridelavo hrane je je vedno manj. Ker zemlje ne obdelujemo, smo vedno manj samostojni glede prehrane in tarna-mo, da je toliko in toliko ljudi pod pragom revščine oz. so lačni. Kdor ima možnost, da si kaj sam pridelava in če zna skromno živeti, ne bo tožil. (Obnašamo se neodgovorno, npr. rodovitno zemljo smo žrtvovali za Magno na najboljši lokaciji poleg letališča, katerega lastniki so Kitajci, ki pa domačinom ne dovolijo parkirati avtomobilov. Na svoji zemlji smo odvisni od tujcev. Umno gospodarstvo!) Kje bomo našli odlagališče za nepregledne kupe odpadkov? Na Marsu? Svet je iztiril!

Britanci sami ne vedo, kaj hočejo, s svojo name-ro, da izstopijo iz EU, nas že dolgo mučijo. Amerika, Kitajska, Rusija igrajo svojo vlogo. Indija bo v kratkem prehitela Kitajsko po številu prebivalcev. Trumpa, vse

tako kaže, nihče ne mara, a hkrati prav tja mnogi že-lijo za vsako ceno. Ves svet je postal nemiren. Število turistov se vedno večja. Ljudje, ne da bi vedeli, išče-jo izgubljeni raj, a tega na tem svetu ni. Da bi človek lahko užival dobrine, je potreben mir (A. Trstenjak). Države si želijo veliko turistov oz. njihovega denarja, a hkrati se jih bojijo, saj se domačini med njimi prepro-sto zgubijo, izgubljajo identiteto. To ni mir, to je hrup narodov. Le kje je Abraham z Mambrejevim drevesom in gostoljubnostjo, pitanim teletom?

Gradijo se komfortna stanovanja z pravimi obzidji, z vrati brez kljuka, z vsemi varnostnimi sistemi. Težko boš prišel do človeka. Šel je popotnik skozi atomski vek! Za koga bodo ta stanovanja, če ne bo otrok? Za hišne ljubljence? Nova naselja so brez vsakega ver-skega obeležja. Zabavna industrija je v porastu, zaba-višča, festivali, športne tekme – športniki imajo pred-nost. Tekme nogometašev morajo varovati varnostni-ki in policisti morajo biti v »stalni pripravljenosti«. Vse mora biti temu podrejeno. Tu so ljudje zmožni tudi velikih naporov in žrtev, čeprav je vse skupaj le igra, brez pravega smisla. In zahteva ne le veliko napo-rov, ampak celo življenj. Vsak dan preštevamo žrtve. Pač, kruha in iger! Svet je iztiril!

In vendar je lep pogled na obdelano in posejano zemljo, za kar je namenjena, lastno povrtnino na svo-jem vrtu, negovane vinograde, čist gorski potok, pla-nine, gorske vršace, čredo živine na pašniku in zgarane roke mladih fantov pri obhajilu. Tudi taki se še najde-jo. Kako lepo državo imamo – zato dnevno zanjo mo-limo in jo priporočajmo Mariji Pomagaj, sv. Jožefu in vsem farnim in krajevnim zavetnikom in jih prosimo, da našo ljubljeno in lepo državo »pogube otmimo«!

P. Zdravko

Če jutri ne pride

Če bi vedela, da te danes zadnjič gledam kako zaspiš,
bi te pokrila mnogo bolj nežno in molila Bogu, da čuva tvojo dušo.

Če bi vedela, da te danes zadnjič gledam, kako odhajaš skozi vrata,
bi te objela, poljubila in poklicala nazaj za še en objem in še en poljub.

Če bi vedela, da danes zadnjič slišim tvoj glas, ki me nežno hvali in spodbuja,
bi vzela kamero in posnela vsako tvoje dejanje in besedo,
da bi si to lahko predvajala vedno znova, dan za dnem.

Če bi vedela, da je danes zadnjič, potem bi si vzela minuto več,
se ustavila in rekla »Ljubim te«, namesto da bi predpostavljala, da to že veš.

Če bi vedela, da je danes zadnjič, bi s teboj delila ta dan,
namesto da bi ga izpustila, ker bi si mislila, da bo takšnih dni še veliko.

Prav gotovo vedno pride jutri, da popravimo storjene napake – in vedno
dobimo še drugo priložnost, da naredimo prav.

Zagotovo bo še en dan, da rečemo svoj »Ljubim te«,
in zagotovo bo še ena možnost, da rečemo svoj »Ti lahko kako pomagam?«

Ampak za vsak slučaj, če to ni res, in če je danes vse, kar imam,
bi ti želela povedati, kako zelo te imam rada.

Nikoli ne smemo pozabiti, da Jutri ni obljubljeno nikomur, ne mladim in ne starim,
in danes je morda zadnja priložnost, da močno objamete tistega, ki ga imate radi.

Torej, če čakate na jutri, zakaj tega ne storite danes?

Če jutri nikoli ne pride, potem boste zagotovo obžalovali dan,
ko si niste vzeli dodatnega časa za nasmeh, objem ali poljub - in ste bili preveč zaposleni,
da bi podarili nekomu tisto, za kar bi kasneje izvedeli, da je bila njegova zadnja želja.

Zato primite vaše ljubljene danes, jim šepetajte na uho in povejte, kako radi jih imate.
Vzemite si čas za »Žal mi je,« »prosim, oprosti mi,« »hvala,« ali »saj je v redu«.

...in če jutri ne pride, tako ne boste obžalovali tega dne.

(neznan avtor)

Pripravil: p. Zdravko

Ob mašniških jubilejih

Vojna napoved

Premišljevali o duhovništvu, ne glede na leta, je milost, ki smo jo prejeli pri mašniškem posvečenju.

Posvečevalec je v nagovoru izpostavil: »Vsemogočni večni Bog! Ti daješ časti in deliš vsa do stojanstva ...« To čast naj bi opravičili. Zato smo na vprašanje: Ali hočete v sebi ohraniti in krepiti duha molitve, ki je lasten za vaš način življenja in v skladu z vašim stanom za Cerkev in tudi za ves svet. V tem duhu hočem zvesto opravljajte molitveno bogoslužje ... Vaš nauk naj bo božjemu ljudstvu hrana, vaše zgledno življenje bodi vernikom vir veselja, da boste z besedo in zgledom gradili hišo, ki je božja Cerkev.

Maziljenje rok: »Gospod Jezus Kristus, ki ga je Oče mazilil s Svetim Duhom in z močjo, naj te varuje, da boš posvečeval krščansko ljudstvo in daroval Bogu sveto daritev.«

Izročitev kruha in vina: »Sprejmi dar ljudstva, da ga daruješ Bogu. Umevaj, kar delaš, ravnaj se potem kar opravljaš; živi po skrivnosti Gospodovega križa.« (obred je po novem nekoliko spremenjen)

Duhovnik je najbolj duhovnik kot mašnik, saj do besedno izreče posvetilne besede: »To je moje telo!« Morda bi kdo mislil, da bi bilo bolj prav, če bi rekel: »To je Jezusovo telo!« Ne! Tu se človek umakne in nastopi Jezus sam.

Prišel je čas, ko preštevamo vernike ali je še vredno maševati ali ne. (Koroške Slovence so preštevali, če so še upravičeni do slovenskih imen krajev!) Charles de Foucauld je v Tamarassetu zgradil hišico in kapelo, v kateri je neprestano častil sveto Rešnje telo. Sv. Frančišek v Oporoki ni pozabil na evharistijo in duhovništvo. Zanimivo!

Radi in redno mašujmo, držeč se navodil Cerkve. Spominjajmo se pogosto mašniškega posvečenja in hvaležni bodimo za vsako leto, ki ga nam Gospod nakloni v blagor Gospodovega ljudstva.

P. Zdravko

»**B**og je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril« (Mz 1,27). »Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno telo« (1 Mz 2,24). Njuno poslanstvo je, da sta rodovitna, da se množita in napolnita zemljo. Zdaj pa prihaja v ospredje vedno bolj neka druga napoved: »Začnimo sovraštvo med moškim in žensko.«

V človeški naravi je, da ženska hrepeni po moškem tudi tedaj, ko pred njim beži. Femenizem zastruplja družbo in povzroča nezaupanje med moškim in žensko, kar ima za posledice: razdrte družine, umetne oploditve, nadomestno materinstvo, šole brez moških učiteljev, vedno več praznih domov, osebe z več priimki ... Sad take vojne je smrt krščanske civilizacije. Na področju zakonskem/družinskem je zelo pestro dogajanje. Imamo poročene, ki pa ne živijo skupaj, ampak vsak v svojem stanovanju; imamo ločence, ki so drug drugemu tako »naklonjeni«, da bivšemu zakoncu pomagajo najti novega partnerja. Ta razmerja urejajo sami brez Cerkve. In so kristjani!

Po koncilu je bilo družini posvečeno celo vrsto cerkvenih dokumentov, a videz je, da vse zamen. Trend v razkrajanju družine je neustavljiv. Le kje je čast in svetost družine? Nekoč »pomočnica« možu je postala upornica in »nasprotnica«. Mož ni več varuh družine in tudi žena ni več srce družine. In ko fantje to vidijo, ne upajo tvegati in raje ostanejo, kar so, torej samski. Komu koristi vojna napoved? V Cerkvi moramo zagovarjati mir med obema, ki sta ustvarjena po božji podobi. Velika sreča je, to vedno bolj spoznavamo, če se poročita dva, ki sta rojena drug za drugega, kot pravimo. Res hudo pa je, če sta skupaj dva, ki res nista za skupaj. Ni večje bolečine, kot ločitev dveh, ki sta se res ljubila. Ali: če prijateljstvo razpade, sploh ni bilo pravo prijateljstvo.

Pred nami je torej naloga: vrniti čast duhovništvu in družinskemu življenju.

P. Zdravko

Spominjajmo se vrlih mož in njihovih imenitnih del

Do božiča bomo obhajali obletnice še naslednjih mož:

+ **22. 12. 1779** je v Šurdu na Madžarkem umrl Štefan Kuzmič, prekmurski pisatelj in pastor. V prekmurščini je sestavil Mali katekizem in prevedel Novi zakon. To je najobsežnejši, temeljni in najpomembnejši dosežek v prekmurskem protestantskem slovstvu, ki je močno vplival na nadaljnji razvoj slovstva v prekmurskem knjižnem jeziku. (240-letnica)

+ **18. 10. 1869** je v Kranju umrl pesnik in pripovednik Simon Jenko. S svojimi pesmimi je vplival na mlado pesniško generacijo. Zaradi opaznega ustvarjalnega razvoja je najpomembnejši lirik med Prešernom in moderno. (150-letnica)

+ **10. 11. 1819** je v Ljubljani umrl baron Žiga Zois, meceni, spodbudnik in usmerjevalec slovenskega prarodnega razvoja (Vodnik, Linhart). (Baron je plemiški naslov, prva stopnja plemstva v fevdalni hierarhiji). Ob 200-letnici je vreden spoštljivega spomina.

+ **12. 12. 1884** je umrl Janez Wolf, eden najpomembnejših cerkvenih slikarjev na Slovenskem v 19. stoletju. Ob 135-letnici smrti zasluži našo zahvalo.

P. Zdravko

+ Antonija (Tončka) Košir Babnik

(1925-2019)

Antonija Babnik je bila skupaj s svojim možem Antonom Babnikom (+2016) posinovljenka naše Province. Umrla je 1. Avgusta, 2019 in bila 6. Avgusta 2019 pokopana v grob k svojemu možu na Rose Hill Cemetery v Putnam Valley, NY. Tončka je bila rojena 19. Decembra 1925 pri sv. Katarini kot najstarejša izmed osmih otrok. V begunskem taborišču v Avstriji je srečala Antona Babnika in se z njim poročila 11. februarja, 1947. Tam sta se jima rodila dva otroka: Tončka in Tone Jr.

V New York sta prišla skupaj z nekaterimi slovenskimi begunci 20. Decembra, 1949 in se naselila v bližini naše cerkve sv. Cirila. Tu so se jima rodili štirje otroci (Francka, Marija, Janez in Andrej), kasneje, ko sta kupila hišo v Astoriji, pa še dva (Jože in Ankica). Z ljubeznijo sta sprejemala vse zakonske partnerje svojih otrok in bila nadvse ponosna na 22 vnukov in 33 pravnukov. Mama Tončka je vse otroke učila moliti, kuhati, čistiti in imeti odprto srce do potrebnih pomoči. Posebno okusna je bila njena potica, ki jo še sedaj spečejo nekateri njeni otroci za praznike in posebne priložnosti. Pred več leti so si zgradili tudi počitniško hišo ob Roaring Brook Lake, kamor sta se Tone in Tončka za stalno preselila, ko sta prodala

hišo v Astoriji; okolica je res spominjala na Slovenijo. Tam smo se več let poleti v avgustu zbirali tudi farani sv. Cirila k takoimenovanim piknik mašam na njihovem krasnem vrtu ob jezeru. Zbralo se nas je tudi po sto in še več. Vedno so nam tudi postregli s hrano na žaru in pijačo. Vsa Babikova družina je bila dolga leta nepogrešljiva pri kakršnikoli farni prireditvi, bodisi pri organiziranju, kuhanju, pospravljanju. Jerry Zupan, mož Marije Babnik, je bil dolga leta organizator, ki je s posebno ljubeznijo vsako leto pripravljala Miklavževanje in Božičnico pred polnočnico. Redno so skrbeli za kuhinjo na tretje nedelje v mesecu pri "Kulturnih urah" in bili vedno v narodnih nošah za vsa praznovanja. Nepozabne so njihove butarice, ki smo jih dolga leta nosili na Cvetno nedeljo.

Pogrebna maša za Tončko Babnik je bila predvsem zahvala Bogu za dar njenega življenja, ki je s toplino svojega srca in razumevajočo ljubeznijo, bila žareče ognjišče, ob katerem se je grela vsa družina in mnogi, ki so prestopili prag njenega doma.

Naj počiva v miru!

P. Krizolog Cimerman

Naslovník province	telefon	fax
Stane Zore Ljubljanski nadškof in metropolit Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00	01 231 41 69
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4 SI-1000 Ljubljana	+386 1 242 9310	
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **	04 537 07 20
<i>Viktor</i> <i>Leopold</i> <i>Polikarp</i> <i>Tomaž</i> <i>Milan</i> <i>Robert</i> <i>Mari</i> <i>Zakristija</i> <i>Romarski urad</i>	02 03 04 09 11 18 040 296 319 26 00	
KAMNIK Frančiškanski trg 2 1241 KAMNIK tel.: 064 179 910 kamnik@ofm.si		
<i>Bogdan K.</i> <i>Pashal</i> <i>Lavrencij</i> <i>Ernest</i> <i>Franci</i>	0593 66 486 0593 66 480 0593 66 481 0593 66 484	
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	0590 73 470	0590 73 475
<i>Andrej</i> <i>Boris</i> <i>Marjan</i>	72 79 71	
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	01 242 9***	01 242 9 313
<i>porta</i> <i>gost/podstrešje 1</i> <i>provincial</i> <i>sam./žup. arhiv</i> <i>faks - hiša, ZBF</i> <i>ZBF</i> <i>Ambrož M., gvardijan</i> <i>prov. arhiv</i> <i>Janko</i> <i>Marko</i> <i>faks - Marko</i> <i>Edvard</i> <i>Ksaver</i> <i>pevski kor</i> <i>regens chori/I. nad. 29</i> <i>Vid</i> <i>Pavle, vikar in župnik</i> <i>rekreacijska soba</i> <i>knjižnica</i> <i>šivalnica</i> <i>župnijska pisarna</i> <i>zakristija</i> <i>obednica</i> <i>klerikat/ Jan Dominik, Mario</i>	300 301 310 312 313 314 316 317 318 322 323 324 328 334 335 336 337 342 343 344 345 346 347 351	
LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	0590 717 **	
<i>Regalat</i> <i>Miran Š.</i> <i>Andraž</i>	21 22 25	
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	01 583 72 70 01 583 72 **	01 583 72 99
<i>Silvin</i> <i>Bernardin</i> <i>Gregor</i>	77 80 82	
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	01 244 42 52	01 244 42 53
<i>Anton</i> <i>Zdravko</i> <i>Pepi</i> <i>Tadej</i> <i>Boštjan</i> <i>Komisariat</i>	56 58 59 61 62 50	
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držečnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	02 228 51 10 02 228 51 **	02 228 51 12
<i>Janez</i> <i>Benedikt</i> <i>Franc</i>	13 15 19	

SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00	
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93	03 583 17 53
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91	
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*	05 330 77 51
<i>Niko</i> <i>Vili</i> <i>Ambrož P.</i> <i>Filip</i>	2 4 5 6	
NOVA ŠTIFTA Nova Štifta 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43	01 836 99 44
NOVO MESTO Frančiškanski trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*	07 338 14 79
<i>Peter</i> <i>Marko</i> <i>Krizostom</i> <i>Tomaž H.</i>	1 3 4 7	
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govorilnica	05 678 21 21	
SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **	
<i>Simon Peter</i> <i>Hadrijan</i> <i>Bogdan R.</i> <i>Miha</i> <i>Rafael</i> <i>Miran V.</i>	22 25 28 30 33 37	
SVETA TROJICA Meznaričeva 8 2235 SV. TROJICA V SL. GORICAH sv.trojica@ofm.si	02 720 55 56	02 720 55 56
Jože Urbanija Grabe 33 2277 SREDIŠČE ob Dravi	02 713 40 90 051 265 793	
TUJINA		
ADELAIDE - WEST HINDMARSH PO Box 156; WELLAND, SA 5007 (P. David) 47 Young Avenue, WEST HINDMARSH, SA 5007. Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 50077		
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101	0061 3 9853 7787 mobitel: 0061 412 555 840	0061 3 9853 6176
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission 311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160	0061 2 9637 7147 0061 2 9682 5478 mobitel: 0061 409 074 760	0061 2 9682 7692
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919	0039 06 638 02 92
JOHNSTOWN St. Therese's Friary 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33	
LEMONT St. Mary's Friary 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94	
Slovensko versko središče		
	001 630 257 20 68	001 630 257 23 59
NEW YORK St. Cyril's Friary 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42	001 212 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti	
Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, secgen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)
Elektronski naslovi bratov	
Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk.	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Emberšič	benediktdejanembersic@gmail.com
Bernard Goličnik	bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Ch. Gostečnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilb@bigpond.com
Darko Žnidarsič	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david.ofm@gmail.com
Edvard Kovač	edvard.kovac@guest.arnes.si
Filip Rupnik	filipr@volja.net
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovse1@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek	jan.cvetek@gmail.com
Jan Dominik Bogataj	janco.bog@gmail.com
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Jernej Kurinčič	jernej.kurincic@rkc.si
Jože Urbanija	joze.urbanija@gmail.com
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Leopold Grčar	leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevar	tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Menart	tomaz.menart@ofm.si
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Vid Lisjak	pater.vid@gmails.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

